

BIBLIA ÉS GYÜLEKEZET

2015. október

A Biblia Szövetség Egyesület folyóirata

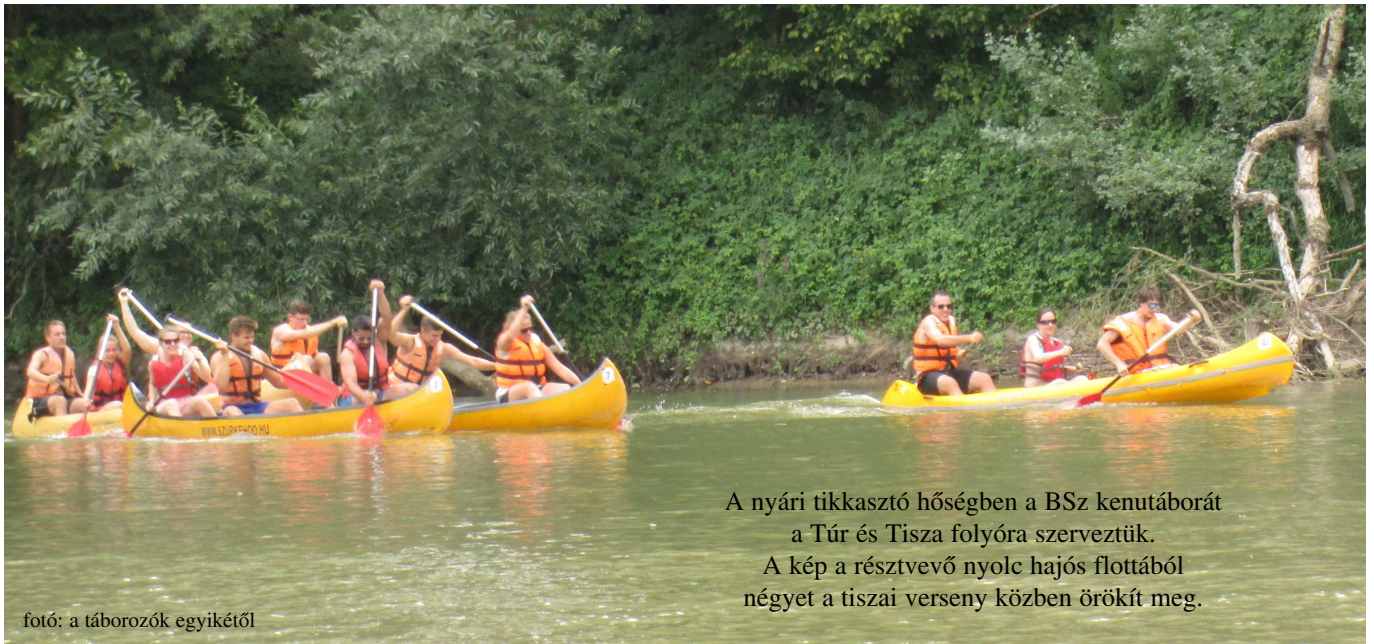
XXVII. évfolyam 3. szám

Ára: 350,- Ft

*„Istenem, te tanítottál ifjúkorom óta,
mindmáig hirdetem csodáidat.”*

(Zsoltárok 71,17)

A nyári tikkasztó hőségben a BSz kenutáborát a Túr és Tisza folyóra szerveztük. A kép a résztvevő nyolc hajós flottából négyet a tiszai verseny közben örökít meg.

fotó: a táborozók egyikétől

Őszi ifjúsági csendesnap résztvevői a program szünetében. Részletes beszámolót olvashatnak a www.bibliaszov.hu honlapon.

Őszi 30+ találkozó résztvevőinek egy csoportja Pécelen. Program: Képmutatás és büszkeség Előadással és igével szolgált Bálintné Gyöngyi és dr. Mikoliczné Virág

ELÁRULTÁK A REFORMÁCIÓT?

A Sola Scriptura, Solus Kristus, Sola Gratia, Sola Fide, Soli Deo Glória minden protestáns keresztyén ember előtt ismert tartalmú tantétel. Vagy talán mégse? Illetve, ha igen, akkor azok reformátori tartalmát valljuk ma is? A szerző, a közelgő 500 éves reformációi ünnep adta lehetőséget felhasználva, a reformációi mozgalom, ezzel a biblikus keresztyén élet elárulását – a reformátorok egyházat megújító tantételeinek számbavételével – érdekesítő és gyakorlati módon vizsgálja.

A keresztyén világ nagy része 2017-ben tervezi megünnepelni a reformáció megindulásának 500 éves jubileumát. A reformáció fészkeként tartott Németországban nagy ünnepség sorozatot tartanak majd, aminek programja máris foglalkoztatja az egyházi és világi médiát. Hazánkban – a magyar kormány javaslatára – kormánybizottság alakult, amelynek feladata a megemlékezések, ünnepségek tartalmi és szervezeti előkészítése lesz. Bár köztudott, hogy a reformáció célja a Biblia tanításaitól eltérő középkori római katolikus felekezet tanrendszerének és szervezeti struktúrájának reformálása volt – ennek Római Katolikus Egyház mindmáig nemcsak ellenállt, de legdurvábbnak mondható retorzióval válaszolt –, meglepő, hogy a reformáció ünneplésébe bevontak számtalan prominens római katolikus és ortodox főpapot. Így történt ez hazánkban is. Az, hogy a reformáció tanait mindmáig elutasító felekezetek képviselői közül kiket vonnak még be a jubileumi rendezvények szervezésébe, ma egyre jobban kirajzolódik. Az is egyértelművé vált, hogy az ünnepségeket az ökumené, illetve a római katolikusokkal és ortodoxokkal történő vallási összeölelkezés szellemében kívánják megrendezni.

Az a körülmény pedig, hogy a jubileumi ünnepségek szervező bizottságaiban ott lesznek az állam kiemelkedő képviselői is, sőt jelentős összeggel fogják támogatni az ünnepségeket, azt vetíti előre, hogy a politika is megjelenik majd ezeken a rendezvényeken.

Hogy az állam nem akar kimaradni egy ilyen fontos esemény-sorozatból, önmagában még nem rossz döntés, sőt pozitívnak is mondható. Az általa is sugallt ökumenicitás pedig érthető, hiszen a politikai pártok által szétszabdalt országnak nem hiányzik a további, felekezeti megosztottság okozta szétszakítottság gerjesztése. Mégis van okunk a félelemre amiatt, hogy ezek az ünnepségek jelentősen torzíthatják a reformáció lényegét, és a vallásos tömegeket egy elvtelen összeölelkezés felé sodorják majd. Az „elvtelen” jelző használatával annak veszélyére szeretnénk felhívni a figyelmet, hogy a nagy ökumenikus összefogás áldozatai megint a reformáció bibliai igazságai lesznek.

Azt ugyan minden, Bibliát és a reformáció tanait jól ismerő ember ismeri, hogy a reformációra válaszként létrejött Tridenti Zsinat (1545-1563) alkotta dogmákból semmi nem változott meg, Róma máig ugyanaz maradt, és a reformáció legfontosabb tanításait átokkal sújtó anatómiáiból semmit nem vont vissza. Sokakat ugyan megtéveszt az emberileg szimpatikus és szociálisan érzékeny Ferenc pápa bocsánatkérési gesztusa, amit a protestáns waldensek és a protestáns karizmatikusok felé nemrég gyakorolt. Csakhogy Róma tanaiból semmi nem került sem visszavonásra, sem megváltoztatásra. A külföldi pápai enciklikák és körlevelek egyértelműen igazolják azt az állítást, hogy Róma a reformáció ellensége volt és az is maradt. Ami változott, az csupán kommunikációja.

A REFORMÁCIÓ ELÁRULÓI

Ennek az előadásnak a célja és témája azonban nem Róma, hanem a reformáció. Mégpedig a reformációnak egy olyan lelki területe, aminek alapos megbeszélésére szinte biztosan nem kerül sor a leendő nagy reformációs ünnepségeken. Ez pedig annak a kérdésnek a megválaszolása, hogy voltak-e, vannak-e a reformációnak belső elárulói? Ugyanis mi mindig csak a reformáció külső ellenségeiről beszélünk – ez viszont súlyosabb kérdés, mint a külső

ellenség megnevezése. Az ellenséget könnyebb, az árulókat viszont nehezebb azonosítani, tehát megnevezni is. Már csak azért is, mert az árulók a reformáció egyházainak soraiban találhatóak, amit az egyszerűség kedvéért, kerülve egy élesebb konfrontációt, protestáns tábornak neveznénk.

Róma egyik elgondolkoztató kritikája máig is az, hogy a reformáció az addig „egységes” nyugati keresztyéniséget számtalan felekezetre szakította szét, s ebben sok vonatkozásban igaza is van! Csak abban téved, hogy ennek a szétaraboltságnak oka nem a reformációban, hanem a reformáció belső árulóiban keresendő, bibliai képpel élve, a protestáns Júdásokban.

Az előadás kereteit messze túllépne az árulók megnevezése, akár felekezetekre, még inkább, ha személyekre akarnánk lebontani őket. Ezért a továbbiakban már nem is az árulókat, hanem az árulás lényegét érintenénk, hiszen az árulás – sajnos – folyamatos, napjainkban is tart, sőt a következő, úgynevezett utolsó időkben fokozódni fog, amit igazolni látszik az a tény is, hogy egyre több protestáns felekezet, egyház, szervezet jön létre azzal az indokkal, hogy náluk van az igazság, és nem azoknál, ahonnan kiszakadtak.

AZ ÁRULÁS TERÜLETEI ÉS LÉNYEGE

a) A reformáció első nagy tézise a **Sola Scriptura** volt, azaz: egyedül a Szentírás. Ebben a tantételben a reformáció azt mondta ki, hogy az üdvösség, a hit, az emberi és keresztyén életvitel kérdésében legfőbb tekintély a Biblia, ami Isten tévedhetetlen kijelentése. A Biblia minden részében egyformán ihletett, nem áll felette semmiféle egyházi, pápai, emberi tekintély. A Biblia önmagát magyarázza. Az írott Ige, a Biblia elválaszthatatlan a testtől, Jézus Krisztustól. Aki tehát a Bibliát támadja, Jézust támadja. Ezért a reformátorok számára a Sola Scriptura rendíthetetlen evidencia volt.

A protestantizmus – talán első – igazán nagy árulása akkor következett be, amikor beengedte egyházaiba a biblia-

kritikát, ami először csak megtűrt, mára pedig a protestáns teológiákon hivatalosan tanított és képviselt tézis lett. A bibliakritika kétségbe vonta a Szentírás kijelentés voltát, történeti hitelességét, a benne foglaltak abszolút igazságát. A bibliakritika a Biblia egyértelmű történelmi, földrajzi adatait megkérdőjelezte, Jézus csodáinak megtörténtét, testi feltámadását kétségbe vonta: teremtés, özönvíz, egyiptomi fogság, Mózes, a szűztől születés, Jézus születésének helye, Jézus csodái és feltámadása stb. Mára már sok teológiai professzor (Németország) vitatja azt is, hogy Krisztus kereszthalála engesztelő áldozat volt bűneinkért. Mivel a protestáns egyházak feladták a Sola Scriptura tantételt, hamis isten- és emberképet közvetítettek és közvetítenek a világ felé.

A harcok ateizmus biblia- és istenellenes érveit a mindenkori protestáns bibliakritika szolgáltatta. Nem más ez, mint a reformáció elárulása, illetve visszatérés a középkori katolicizmusba, ami az egyház, illetve a pápa tekintélyét helyezte a Biblia fölé.

b) A reformáció másik nagy tantétele a **Solus Christus**, egyedül Krisztus volt. Ez a tantétel azt hangsúlyozta, hogy az Atyához egyetlen út vezet, s ez a Krisztus személye, illetve a Krisztus személyébe vetett hit. Az irgalmas Istenhez tehát nem több út vezet, mondta ki a reformáció, hanem csak egy. Sem Szűz Mária, sem a szentek, sem az „egyedül üdvözítő” római egyház az Istenhez vezető út! De nem vezet út Istenhez a különböző, nem keresztyén (pogány) vallásokon keresztül sem. A nem keresztyén vallások istenei nem azonosak a Biblia Istenével. Az üdvösségre vezető út kizárólag Krisztuson keresztül vezet.

Solus Christus kifejezés alatt a reformáció a Biblia Jézus Krisztusát értette, aki az idők teljességében Betlehemben született, Názáretben lakott, aki Poncius Pilátus idejében keresztre feszítettett, harmadnapra pedig feltámadt, övéinek megjelent, majd felment a mennybe, és ült az Atya Isten jobbára. Szavait, ígéreteit, tetteit a Szentlélek leírta tanítványaival, s azóta tudhatjuk, hogy kicsoda az Isten, milyen az Isten.

Annak egyértelmű bizonyítékát, hogy a protestantizmus egyházainak második nagy árulása a Solus Christus feladása volt, az ökumenikus mozgalom létében szemlélhetjük. Ez, a protestáns talajon született egységmozgalom, aminek indulásában még úgy jelent meg Jézus, mint a protestáns felekezeteket összekötő isteni személy, fokozatosan feladta Krisztusnak, mint az egyetlen, Istenhez vezető útnak tanát. Krisztus helyét felváltotta az ember, mint a keresztyéniséget egységbe kovácsoló eszme. Mára már rendszeresen megjelenik a Rómával való egység gondolata. Róma viszont köztudottan más üdvösségre vezető útról is tud, ami Márián és a szenteken keresztül vezet.

A Solus Christus végzetes elárulását jelzi, hogy az ökumenéhez tartozó protestáns egyházak nem is titkoltan beszélnek a világvallások ökumenéjéről. Szerintük a nem keresztyén, ún. pogány vallásokon keresztül is vezet út az üdvösségre.

c) A protestantizmus harmadik nagy árulása a **Sola gratia** feladása lett. A Sola gratia azt jelenti, hogy egyedül kegyelemből lehetséges az ember üdvözülése. A reformáció kimondta, hogy az ember nem képes a bűnbocsánatot, az üdvösséget (boldog örökéletet) a maga erejéből sem elérni, sem megvenni, sem kiérdemelni, hanem azt kizárólag Isten szabad, kegyelmes döntése nyomán ajándékba kapja, illetve fogadja el. A kegyelem tehát Isten szuverén döntése, ami kizárólag Krisztus helyettünk és értünk hozott engesztelő kereszthalála érdeméért lehet a miénk. Az ember a kegyelmet csak elfogadhatja, és hálásan megköszönheti. A hála pedig a kegyelmet elfogadott ember megszentelt élete, ami csupán válasz, de nem lehet érdemszerző.

A Sola gratia tana válasz volt arra a tévedésre is, miszerint a bűnbe esett embernek szabad akarata van az üdvösség megragadására, azaz képes a bűnbocsánatot és üdvösséget jócselekedeteivel kiérdemelni. A bibliai kegyelem-tan ugyanis az üdvösség kezdeményezőjének és beteljesítőjének, a hit felébresztőjének és a bűnbánat kezdeményezőjének a kegyelem Lelkét (Szentlélek) tartja.

A protestantizmus nagy táborából viszont egyre többen kardoskodnak a szabad akarat megléte mellett, s az üdvösség megszerzését emberi teljesítménynek tartják. Nem más ez, mint visszatérés a Római Katolikus Egyházhoz, ami az üdvösség elnyeréséhez elengedhetetlennek tartja a jócselekedeteket, és a papság kezébe teszi le a bűnbocsánat kiszolgáltatásának jogát. A protestantizmus a Sola gratia elv feladásával utat nyitott a humanizmus előtt, ami mára áthatotta a protestáns világot, és akaratlanul is átrajzolta a kegyelmi kiválasztás szuverén Istenének bibliai képét. A protestánsok között is általános az a vélekedés, hogy minden az emberért van, Isten dolga, hogy kielégítse az ember evilági igényeit, és az a lényeg, hogy az ember jól érezze magát a templomban, az összejöveteleken, az imádság szinte máigikus használt eszközével pedig rendelkezessen az Isten felett.

d) A protestantizmus negyedik nagy árulása a **Sola fide** feladása. A Sola fide ezt jelenti: csak hit által. Tudniillik az ember üdvössége csak a Jézus Krisztusba vetett hittel ragadható meg. Ez a hit nem az emberből eredő, ember által produkált általános istenhit (lennie kell valakinek), hanem a Biblia Jézusába vetett hit, amelynek tartalma az, „hogy nemcsak másoknak, hanem nekem is bűnbocsánatot, örök igazságot (megigazolást) és életet ajándékoz kegyelméből, egyedül Krisztus érdeméért” (Heidelbergi Káté 21. fejelet). Ez a hit mindig a kereszten értünk meghalt, majd feltámadt és megdicsőült Jézusra néz, aki most a mennyei dicsőségben uralkodik. Ezzel a dicsőséges Krisztussal a benne hívők hit által vannak kapcsolatban, és nem test szerint. Tehát a hívők üdvössége is Krisztusban van elrejtve (ezért is elveszíthetetlen). A hívőkben sem test szerint lakik Jézus, ahogy azt a téves Krisztus-misztika protestáns képviselői is hirdetik.

A protestantizmus nagyobb része azzal, hogy igent mondott a racionalizmusra, majd később a teológiai liberalizmusra, ésszel akarta megmagyaráznia és értelmezni a Bibliából mindazt, amit csak hittel lehet megragadni. Sajnos megtörtént, és máig elfogadott az az

értékszemplélet-váltás, hogy a hit az értelemnek van alárendelve, mivel a hit alacsonyabb rendű. Ezért küszködik a protestáns teológia a bibliai teremtéstörténettel, a bibliai Isten-képpel, emberképpel, ezért nem tud mit kezdeni az üdvösség és kárhozat valóságával, a feltámadással, a kegyelmi kiválasztásra vonatkozó bibliai igékkel stb., hiszen ezeket csak hit által lehet érteni és elfogadni.

e) A protestantizmus ötödik áruháza a reformáció talán legnagyobb tételének, a Soli Deo gloriának elárulása volt. A **Soli Deo gloria** jelentése: egyedül Istené a dicsőség. Ezzel a mondattal a reformáció a teremtés és a teremtett világ végső célját, egyúttal az élet értelmét Isten dicsőségének felragyogtatásában jelölte meg. Ez a célja az ember teremtésének, az ember megváltásának, az egész üdvtörténetnek. Ez a tézis magába foglalta azt a felismerést is, hogy a kijelentés (a Biblia) megértésének titka, ha felismerjük benne, hogy minden világtörténelmi és üdvtörténelmi esemény, legyen az pozitív vagy negatív előjelű, Isten dicsőségét van hivatva szolgálni. A Soli Deo gloria ugyanakkor nemet mondott minden emberi dicsekvésre, minden egyházi és világi emberimádatra. Különösképpen is arra az emberimádatra, amelyik az embernek adta meg azt a dicsőséget, ami csak Istent illeti meg.

A reformáció egyházi eléggé hamar feladták ezt a tantételt, amikor egyházi embereket magasztaltak fel. A legnagyobb áruháza mégis a humanizmus befogadásával követte el az egyház, amikor felcserélte Istent az emberrel, és kimondta, hogy minden az emberért van, még Isten is. Mára odáig jutottunk, hogy a protestáns egyházak legnagyobb kérdései közé tartozik annak latolgatása, hogy mit várnak az egyháztól az emberek. Ehhez az elváráshoz kell ugyanis alakítani a liturgiát, a prédikációt és az egyházi programot. A protestáns egyházak is betegesen keresik az ifjúság elvárásait, igényeit, hogy megnyerjék őket az egyházi statisztika számára. Ha kell, akkor pop- és rock-sztárokat szerepeltetnek templomaikban, hogy megnyerjék az éppen célba vett közönséget. A zöld pártok megnyerése érdekében megkeresztelik az állatokat, külön isten-

tiszteletet szerveznek háziállatoknak. Ennek, a szemünk láttára kibontakozó folyamatnak középpontjában az ember áll, és egyre erősebb a többségi szemlélet. Mit akar a többség? Szavazzunk, és eszerint döntünk!

f) A reformáció bibliai tantételeinek elárulása következményekkel jár, amelyek egyre szembeötlőbben jelentkeznek a keresztyén etika területén. Ezzel kapcsolatban – a teljesség igénye nélkül – csupán néhány gondolatot hadd válaszoljunk fel.

– Nyugat-európai protestáns egyházak, felrúgva a házasság teremtési rendjét, ún. új házasság- és családmoddellről nyilatkoznak (EKD), miszerint a bibliai házasság-modell az ókorhoz kötött, patriarchális modell volt, márpedig a házasságnak jóval nyitottabbnak kell lennie ennél.

– Bár az USA lakosságának 70%-a keresztyénnek vallja magát, mégis legutóbb ennek a tömegnek 57%-a megszavazta az azonos nemű párok házasságát, illetve ilyen párok számára gyermekek örökbeadását.

– Alig van protestáns felekezet, amelyik bibliai mércével ítéli meg a homoszexuális/leszbikus magatartást, sőt a szeretet törvényére hivatkozva igazolja az azonos nemű lelkészek, lelkésznők partneri együttélését. Akik pedig az egyházban a Bibliára hivatkozva emelik fel szavukat a jelenség-gel szemben, azok fegyelmi eljárásra számíthatnak. A Biblia tehát nem tekintély többé, a Sola Scriptura üres jelszóvá silányult.

– A kereszt és a Jézus követés evangéliumát felváltotta a földi jólét evangéliumának ígérete. Ha meg akarsz gazdagodni, legyél keresztyén, mert Isten azt akarja, hogy gazdagok, egészségesek és sikeresek legyünk. Ennek nyomán alakul ki és folyamatosan erősödik a menedzser-egyház, a vállalkozó, intézményeket fenntartó egyház-szemlélet. Nyugat-Európa és az USA protestáns egyházainak jelentős része hihetetlenül gazdag, szinte kiváltság közejük tartozni.

– A protestáns egyházak pénz-centrikus beállítottságához egyre jobban társul a politikai befolyásra és hatalomra törekvés is, mivel – szerintük – itt a földön

kell felépíteni Isten országát, és ehhez hatalomra és pénzre van szükség. Ezért a keresztyének foglaljanak el, töltsenek be minél több világi, állami vezető funkciót. Ki beszél ma már a zarándok és szenvedő egyházzól, a kicsiny nyájról, aminek hazája a mennyekben van, és legnagyobb kincse Krisztus?

Mindenestre kíváncsian várjuk, hogy ezekről az áruhásokról lesz-e szó a jubileumi ünnepeken. Lesz-e bűnbánat, lesz-e visszatérés, lesz-e új reformáció?

Dr. Sípós Ete Álmos

(A Fontos kérdések 2015. szeptember 13-ai rendezvényére készített, és ott felolvasott előadás)

REMÉNYIK SÁNDOR A FORDÍTÓ

Károli Gáspár emlékezetének

Alkotni könnyebb: a szellem szabad,
A képzelet csaponghat szerteszt,
Belekaphat a felhők üstökébe,
Felszánthatja a tenger fenekét,
Virággal eget-földet bevethet,
Törvénnyé teheti a játszi kedvet,
Zászlóvá a szeszélyt, mely lengve lázad
S vakmerőn méri Istenhez magát...
Az alkotás, jaj, kísértetbe is visz.
A fordítás, a fordítás – alázat.
Fordítani annyit tesz, mint meghajolni,
Fordítani annyit tesz, mint kötve lenni,
Valaki mást, nagyobbát átkarolva,
Félig őt vinni, félig vele menni.
Az, kinek szellemét ma körülálljuk,
A Legnagyobbak fordítója volt,
A Kijelentés ős-betűire
Alázatos nagy gonddal ráhajolt.
Látom: előtte türelem-szövétnek,
Körül a munka nehéz árnyai:
Az Igének keres magyar igéket.
Látom, hogy küzd: az érdes szittya nyelv
Megcsendíti-e Isten szép szavát?
És látom: győz, érdes beszédinek
Szálló századok adnak patinát.
Ó be nagyon kötve van Jézusához,
Félig ő viszi, félig Jézus őt,
Mígnem Vízolyban végül megpihennek,
Együtt érve el egy honi tetőt.
Amíg mennek, a kemény fordítóknak
Tán verejtéke, tán vére is hull,
De türelmén és alázatán által
Az örök Isten beszél – magyarul.

MIT TANÍT A BIBLIA AZ EGYHÁZRÓL?

Jelen lapszámunkban erre a kérdésre keresik szerzőink a választ. Mindegyikőjük egy kis részletére világít rá az Isten csodálatos gondolatával teremtett közösségnek, a Jézus Krisztusban kiválasztottak sokaságának küldetésére, hivatására, mindennapjaira. Elsősorban az egyház látható részével, a földön küzdő, esendő zarándoksereggel találkozhatnak a következő oldalakon. Szerzőinket az a válasz bátorította a téma kidolgozásában, ami arra a kérdésre adható, hogy

„Kié az egyház?”

Jézus Krisztusé.

Nem embereké, nem a klérusé, nem a politikáé, nem a diktátoroké, hanem Jézus Krisztusé.

Ezért változtathatatlan, elidegeníthetetlen, kisajátíthatatlan és megszüntethetetlen. Örökké való.

VAN-E BIBLIKUS GYÜLEKEZET?

„Már a bibliai időkben, a pogány környezetben létrejött gyülekezetekben alapvető emberi és erkölcsi problémák tették lehetetlenné az olyan közösség szerveződését, amit paradigmaként szabadna egyszer, s minden időre a többi elé állítanunk. Mind a világtörténet, mind a helyi események, a korszellem, a gyülekezetbe lépő emberek lelki múltja meghatározó lett a keresztyén közösségek belső rendjére, szolgálati lehetőségeinek alakulására.”

Buzgó istenfélők örök vágya a biblikus gyülekezet szervezése. Ezzel örök a kudarcélménye is... Éppen ezért meglepő – és a téma tárgyalását egyben szükségessé tevő –, hogy a hívő emberek generációnként megfogalmazzák a biblikus közösség megteremtésének igényét, amihez csatolják annak legújabb receptjét is. Hiába az évezredek tapasztalatok sokasága, ami kijózaníthatna, csak újabb és újabb szakadások keletkeznek a törekvések nyomán. A szakadások keserűséget termelnek, Isten ügye pedig, ami a hívőkre bízott, a megkeseredett és szétszabdaltságban élő népe miatt nem erősödhet, hanem folyamatosan gyengül.

Meg kell tehát fontolnunk, hogy a biblikus gyülekezet megalakításáért való buzgólkodásunk vajon jó irányba mutat-e, vagy éppen ezzel gyengítjük azt az ügyet, amit képviselni szeretnénk.

Mi is az az ideál, amit kergetünk, amire vágyakozunk? Mit értene a biblikus gyülekezet alatt az eszme képviselői?

Általában az Apostolok cselekedetiről írott könyv, abban az első jeruzsálemi

gyülekezetről szóló beszámoló képezi annak alapját, ahogyan a legtöbb keresztyén a biblikus gyülekezeti életről gondolkodik. Az akkori közösséget a sikeres, azaz Istentől áldott misszió és mély, békességes szeretet-közöség jellemezte. Olyan kapcsolatrendszer alakult a gyülekezet tagjai között, amiben az Isten ügyéért és az egymásért érzett felelősség mindenek elé került. Ez a felelősségérzet-megnyilvánulás volt a megértett evangélium bátor hirdetése, a mártír-sors vállalása, valamint a gyülekezet tagjai szükségének felismerése, az önös érdekek, haszonszerzés háttérbe szorítása, egymás terheinek hordozása. Tényleg vonzó és irigylésre méltó módon tartoztak össze, amit a körülöttük élők is észrevettek és csodáltak (Csel 3,42-47).

De nem telt el sok idő, és ez az idilli állapot megtört. A közösség növekedése, az egyre nagyobb számban megjelenő érdeklődők új helyzetet teremtettek, amik új kihívásokkal párosultak. Maguk, az apostolok pedig keresték az alkalmas, Istennek tetsző megoldásokat, amit elsőként talán a diakónusok választásában találtak meg (Csel 6,1-7). Később a gyülekezet üldözése rostálta meg a közösséget, sokakat Jeruzsálem elhagyására kényszerített, megváltoztatva ezzel a gyülekezet arculatát.

Tehát a – biblikus gyülekezetben hívő keresztyének által dédelgetett – gyülekezeti kép nagyon rövid életű pillanatkép az egyháztörténetben, amit később a Biblia lapjai (levelek) sem favorizálnak, és az egyháztörténet sem ismételi meg. Nem olvasunk arról, hogy bármelyik apostol, vagy tanító erre az első

gyülekezetre, mint mintára példaként hivatkozott volna a hívők közösségbe szervezéséhez.

Már a bibliai időkben, a pogány környezetben létrejött gyülekezetekben alapvető emberi és erkölcsi problémák tették lehetetlenné az olyan közösség szerveződését, amit paradigmaként szabadna egyszer és minden időre a többi elé állítanunk. Mind a világtörténet, mind a helyi események, a korszellem, a gyülekezetbe lépő emberek lelki múltja meghatározó lett a keresztyén közösségek belső rendjére, szolgálati lehetőségeinek alakulására.

Ezért is tanítottak eleink arról, hogy Isten egyháza ezen a földön küzdő, harcoló közösség: „még e földön hadakozik és küzd a testtel, a világgal és a világ fejedelmével, az ördöggel, a bűnnel és hallállal...” (II. Helvét hitvallás XVII. fejezet 3. bek.). Ennek a seregnek tagjait a Szentlélek lelkileg újonnan szülte, nem a világból valók (Jn 15,19), azonban testileg mégis a múlandó világhoz kötöttek, a testi lét minden örömeivel és bánatával, áldásával és átkával (1Móz 3,16-19), ahol – Isten parancsának engedelmeskedve – kell élniük, küzdeniük. Az emberiség sorsának alakulása, szüntelen változása arra kényszeríti ezt a sereget, hogy Isten vezetése alatt, annak engedelmeskedve harcoljon a megnyílt frontokon, vagy éppen elhagyjon csatatereteket.

Ezért is állíthatjuk azt, hogy nem létezik az a biblikus gyülekezeti forma, ami kortól, kultúrától, földrajzi helytől függetleníthető, mindenhol, minden időben fenntartható, működtethető. A múlandó nem képes befogadni a múl-

hatatlant. Az ideig tartóban nem lehetőséges felépíteni az örökkévalót. A harc-tér, a küzdőtér nem tévesztendő össze a hétvégi telkünkkel, ahol testi-lelki nyugalomunk érdekében építünk magunknak hajlékot.

Azt azonban hangsúlyoznunk kell, hogy tökéletes közösség, biblikus gyülekezet mégis létezik. De nem itt a földön, hanem a menyben. Ott, ahol nincs változás, sem annak árnyéka. Ott, ahol majd az újonnan szült lélek, újonnan szült örökkévaló testbe öltözik. Ahol nem lesz többé bűn és halál. Ott, ahol Isten lesz minden mindenekben.

Földi létünk viszont ahhoz a közösséghez tartozik, ami nem tökéletes még, csak annak árnyéka. Mert mi, akik hiszünk, még itt, a földön harcolunk. Majd ha az utolsó választott is beérkezik az Úr színe elé, s a mennyi ajtó végleg bezáratik, akkor lesz tökéletes az a közösség. Isten természetesen együttlátja a már ott lévőket (megváltott, és földről elköltözött testvéreinket) és a földön harcolókat, de az ezután Krisztusban elhívandókat (akik,

még nem is tudnak arról, hogy őket kiválasztotta az Úr) is. S ez nekünk igen bátorító vigasztalás, ami erőt ad ahhoz, hogy harcunkat folytassuk.

MI TEHÁT A TEENDŐNK?

Először is az, hogy szabaduljunk meg illúzióinktól, amit az első jeruzsálemi keresztyén közösség képe alapján táplálunk szívünkben a biblikus gyülekezetről. Ezek az egyháztörténet eddigi időszakában is csak a szakadás irányába motiválták a hívőket. Ma már számtalan azoknak a hiper-kritikus hívőknek a serege, akik ennek az illúzióknak rabjaként morgolódnak. Kezdetben csak a fennálló egyházi, gyülekezeti rendet (évszázados drága örökségünket) kritizálva, ezt követően szervezkednek, megosztanak, aztán szakítanak: új gyülekezetet alapítanak, s ott legtöbbször arról tesznek bizonyosságot, hogy új gyülekezetükben is összeférhetetlenek. Hiszen csak ők az igazak.

Nekünk, a Biblia Szövetség tagjaként nem lehet ez a célunk!

Az Úr gyülekezetét mindig jellemezze a felelősség Isten Igéjének hirdetése és a lelki testvérek iránt. Ezzel tölti be Jézus Krisztus parancsát (Mt 28,18-20; Jn 13,34-35). Az ige örök és tökéletes. Nem szabad ahhoz sem hozzátennünk, sem abból elvonnunk (Jel 22,18-19)!

A földön küzdő gyülekezet gondolata tehát illúzió, a tökéletes gyülekezet folyamatosan születőben van, s az majd az Úr színe előtt nyeri el végső, tökéletes formáját. Ne bíztassuk magunkat, és ne szervezzünk be másokat ennek az illúzióknak földi megvalósításába, mert a Mennysors földi felépítésére nem adott Isten utasítást.

Inkább buzdítsuk egymást Jézus parancsainak betöltésére, mert már most ezzel szolgáljuk dicsőségét a világban, ami kedves cselekedet előtte. S ha mindeközben, olykor csak pillanatokra csupán, de belekóstolhatunk a mennyi világ ízeibe, azért legyünk végtelenül neki hálásak!

Sípos Aba Álmos / Budapest

A GYÜLEKEZET, MINT SZÜLŐOTTHON

„A mai ember meghall egy bizonyágtételt, egy igehirdetést, és Isten lelke megeleveníti őt. De a külső hallásban nincs-e benne az oroszlánok elé vetett keresztyének, a máglyán elégetett mártírok, a börtönbe zárt Husz János, a gályarabok, az otthonukból elűzöttek, a Krisztusért hátrattettek egész közössége? Az újjászületés hirdetett Igéje az ő közvetítésükkel, rajtuk keresztül szól, és hozza létre az új teremtést Krisztusban.”

Az egyház egyik, ma már ritkán használt és még kevésbé értett elnevezése: anyaszentegyház! A régi ekkel a névvel azt kívánták hangsúlyozni, amit a vértanú Cyprianusnak¹ tulajdonított mondat így fogalmaz: „Nem lehet Isten Atyja annak, akinek az Egyház nem anyja.” Az anyaszentegyház olyan, mint az édesanya, aki hordozza és világra hozza gyermekét.

A cím szerinti képpel élve mondhatjuk, hogy az egyház olyan, mint egy lelki szülőotthon. A Szentlélek Isten az egyházban végzi az újjászületés kegyel-

mes munkáját. Az egyház jelen esetben nem az állam által bejegyzett vallási szervezeteket, vagy az épületek és alkalmazottak összességét, hanem Jézus Krisztus követőinek közösségét, a communio sanctorumot jelenti. Isten ugyanis nem egy vallási szervezeti tagbejelentéssel szül újja. Ha így tenné, akkor Nikodémusnak, aki becsületes, vallásos ember, egy vallási szervezet megbecsült vezetője volt, nem kellett volna újjászületnie. Jézus Krisztus pedig a vallási szervezet tagjának, a megbecsült vallási vezetőnek mondta, a templom és a vallási ceremónia emberének mondja: „Újonnan kell születnetek!” (Jn 3,7).

Ahol tehát Isten valakit újjászület, ott valamilyen módon az egyház, Jézus Krisztus tanítványainak közössége bábáskodik. Igaz ez a megállapítás az egyetemes és a helyi egyház összefüggésében is.

AZ ÚJJÁSZÜLETÉSRŐL

Bár jelen tanulmánynak nem az újjászületésről szóló tanítás kifejtése a feladata, de fő vonalaiban mégis lássuk,

milyen születés is történik az egyházban, mint szülőszobában.

„(a) Az újjászületés Isten teremtő munkája, következőképpen olyan munka, melyben az ember tisztán passzív, s amelyben nincs helye az emberi együttműködésnek. Ez nagyon fontos pont, mivel kihangsúlyozza a tényt, hogy az üdvösség teljességgel az Istené.

(b) Isten teremtő munkája új életet hoz létre, melynek következtében a Krisztusban megelevenített ember osztozik a feltámadás utáni életben, és nevezhető új teremtménynek, 'teremtetvén Általa a Krisztus Jézusban jó cselekedetekre, amelyeket előre elkészített az Isten, hogy azokban járjunk' Ef 2:10.

(c) Két elemet kell megkülönböztetnünk az újjászületésben, nevezetesen a létrehozást, vagy az új élet nemzését, valamint a szülést, vagy világra hozatalt, ami által az új élet a világra jön a rejtett mélységeiből. A nemzés beülteti az új élet elemét a lélekbe, s a szülés azt okozza, hogy ez az elem mozgásba lendül. Ez a különbségtétel rendkívül

fontos az újjászületés helyes megértéséhez.”²

Jóllehet az újjászületés Isten teremtő munkája, de az a bűnös elhívásával megy végbe. Az elhívás pedig nem csak Istennek az emberi lélek mélyében, titokzatosan, hanem az evangélium hirdetésében, külsőleg is végzett munkáját jelenti. A külső és a belső elhívás együttesen eredményezi az új élet megfogadását, majd megszületését. A külsőleges hívásban, Jézus Krisztus evangéliuma hirdetésében és a belé vetett hitre hívásban pedig Isten az egyházat használja.

AZ EGYETEMES (KATOLIKUS) EGYHÁZ ÉS AZ ÚJJÁSZÜLETÉS

Az egyetemes egyház magába foglalja az összes, valaha a földön élt hívó embert. Az újjászülető életet a „bizonyosságok fellege” (Zsid 12,1), a régi korok hithősei (Zsid 11. fejezet) veszik körül. Isten az újjászületést nem szellemi vákuumban, hanem a bizonyosságok fellegetől körülvéve viszi végbe. Ők mindannyian ugyanarra a Jézus Krisztusra mutatnak, és a belé vetett hitre bátorítanak.

Az egyetemes egyház adja kezünkbe az írott Igét, a Szentírást. Hívők nemzedékeit használta Isten arra, hogy ma, reggelente az éjjeliszekrényünkről, a hittanórán, vagy Isten népének istentiszteletén kezünkbe vehessük, és anyanyelvünkön olvashassuk a Szentírást. A kezünkben lévő Biblia mindig Isten egyetemes egyházának közös lelki kincse, sohasem magántulajdon. Amikor Isten Igéjével és Szentlelkével újjászüli valakit, akkor a Szentírást leíró, másoló, megőrző, lefordító, továbbadó hívő nemzedékek mind ott bábáskodnak a szülőszobában. János evangéliuma, Pál szenvedések között írt levelei, vagy a Jelenések könyve száműzött látnokának sorai magukban hordozzák az egyetemes egyház fájaldalmát, feljajdulásait, amik minden lelki újjászületést azóta is elkísérik.

Az egyház és a teológia szenvedésekkel gazdag története ugyancsak az egyetemes egyház lelki kincse. A mai ember meghall egy bizonyágtételt, egy igehirdetést, és Isten lelke megeleveníti őt. De a külső hallásban nincs-e benne az oroszlanok elé vetett keresztyének, a máglyán elégetett mártírok, a börtönbe zárt Husz János, a gályarabok, az otthonukból elűzöttek, a Krisztusért

hátrahagyott egész közössége? Az újjászületés hirdetett Igéje az ő közvetítésükkel, rajtuk keresztül szól, és hozza létre az új teremtést Krisztusban.

Az egyetemes egyház nélküli újjászületés egyet jelentene a Szentírás nélküli, a niceiai, a kalcedoni vagy más, sok szenvedéssel vajúdott tanítás nélküli újjászületéssel. Valóban olyan lenne ez, mintha az újszülető azzal a meggyőződés-

FÜLE LAJOS ÁTJÁR A FÉNY

Ősz, késő ős... Varjak röpködnek
bennem:
sötét gondolatok...
Nehéz napok sorjáznak életemben,
a nap alig ragyog.
Reggel, ha fáj, és megborzong
a lelkem,
kérdések károgó
csapatja húz és fészkel meg
fejemben:
mit hoz a tél, a hó?

S jönnek fehér ruhában drága igék:
„Ne félj, veled vagyok!”
Betelt csodák derűs szívárványívét,
mint nyíló ablakot,
mutatják fel a múltból, újra látom
az ÚRNAK KRISZTUSÁT,
KI megtalált és kiemelt a sárból,
mikor az ifjúság
vihari röptettek, porba vágta,

S ÁTJÁR A FÉNY, URAM,
MERT ÚJRA LÁTUNK.

szel érkezne a légüres térbe, hogy neki nincs szülő anyja, őt nem szülte senki. Pedig a bibliai idők és a régi korok szentjei mind ott bábáskodnak a szülőszobában. Lehetetlen, hogy nélkülük, szellemi vákuumban szülessünk újjá. Az egyetemes egyház szülőszoba, ahol Isten a régi korok hívóinak szenvedéseiből szüli újjá a hívők újabb és újabb nemzedékeit.

A HELYI EGYHÁZAK ÉS AZ ÚJJÁSZÜLETÉS

Az egyetemes egyházzal ugyanakkor mindig annak konkrét földi megjelenésében, a helyi egyházban, a konkrét gyülekezetben kerülünk kapcsolatba. „Péter arra buzdítja a hívőket, hogy buzgón szeressék egymást tekintettel a tényre, hogy ’újonnan születettek nem

romlandó magból, de romolhatatlanból, Istennek igéje által, amely él és megmarad örökké’, 1Pt1:23. Nem helyes azt mondani, mint tették néhányan, hogy az ’ige’ ebben a versben a teremtő ige, vagy a Szentháromság második személye, mivel Péter maga tájékoztat minket arról, hogy ő arra az igére gondol, amit az olvasóknak prédikáltak, 25. vers.”³

Gyakran, és szívesen idézzük a Csel 9-ből Saul/Pál megtérését a damaszkuszi úton. De nem hagyhatjuk figyelmen kívül István vértanú vérrel pecsételt bizonyágtételét (8,1), sem a damaszkuszi Anániás szolgálatát (9,17). Jézus Krisztus nem a mennyei dicsőséges látomás egyetlen mozzanatában, hanem a jeruzsálemi, majd a damaszkuszi gyülekezet szolgálatával vitte végbe Pál újjáteremtését.

Hasonló megfigyelést tehetünk az Apostolok Cselekedetei következő fejezetében is. Nem szülhette volna újonnan Jézus Krisztus, a menny királya, Kornéliuszt közvetlenül, Péter szolgálata nélkül is? Nem munkálhatott volna a Szentlélek Isten Kornélius szívében a tanítványtól, az emberi eszköztől függetlenül is? Ezzel szemben Isten angyalt küld, látomást ad – nem is egyszer – küldöttek kelnek útra, majd Péter is elindul. Miért ez a bonyolult eljárás? Mert Péternek és Kornéliusznak találkoznia kell. Péter, aki már hívő, aki tanítvány, szükséges eszköz Kornélius újjászületéséhez. Ott kell, hogy bábáskodjon az evangélium külső hirdetésével, amit a Szentlélek belső megpecsétel, hogy Kornélius újjászülessen és hitre jusson. Hasonlóan bábáskodott Filep diakónus az etióp pénzügyminiszter (Csel 8,26-39), Pál apostol Lydia (16,13-15), majd a Filippi börtönőr (16,23-34) újjászületésénél.

A tanítványok mai közössége is szülőszoba. A mai tanítványok bizonyágtétele, a Jézus Krisztusért vállalt küzdelmek, az imádság és az Urat magasztaló ének, az evangélium hiteles hirdetése és tanítása, a szeretetközösség az a közeg, ahol az újjászületés végbemeleg.

Az egyház azonban nem csak az újjászületés közege, hanem az újjászületett élet otthona is. Mindazokat, akiket Isten életre keltett Krisztusban, az egyház egyik testébe bele is tagolja. Az újonnan

született élet nem szellemi-lelki vákuumban fogan, de nem is oda születik.

Napjainkban a kisbabák a kórházak szülészeti osztályain jönnek a világra. Régebben a gyermekek rendszerint otthon születtek. Még ma is találkozhatunk olyan emberrel, akik otthon született, sőt olyanal is, aki születésétől fogva ugyanabban a szobában él. Az újonnan született hívó lelki otthona is az a helyi egyház – gyülekezet – lesz, ahol megismerte Jézus Krisztust, és új életet kapott. Az egészséges, felnőtt helyi egyházat nem csak az új életek, a Krisztusban hívó újszülöttek megjelenése jellemzi, hanem az a szeretetközösség is, ahol ezek az újszülöttek tovább növekedhetnek, erősödhetnek Jézus Krisztus ismeretében, szeretetében és szolgálatában.

Nem csak az első péteri levél (1,23-25), de János apostol első levele is hangsúlyozza ezt a gondolatot, amikor az újjászületésről ír. „Aki hiszi, hogy Jézus a Krisztus, Istentől született, és aki szereti azt, aki szülte, azt is szereti, aki attól született.” (5,1) Aki szereti Istent, szereti azt is, aki Istentől született, vagyis mindazokat, akik hiszik, hogy Jézus a Krisztus. Egyszerűen szólva: aki szereti Istent, az szeretni fogja a hívőket is. Nem kikerülni, megvetni, gyalázni, megrontani fogja testvérei életét, a tanítványok közösségét, az egyházat, mert

szereti azt, aki újjászülte őt. Az egyház, a gyülekezet nem a kórházak szülőszobája, ahonnan az újszülöttet rögtön tovább kell vinni, hanem olyan szülőszoba, ahol az újszülött növekedhet, erősödhet, tanulhat, és felnőve maga is szolgálhat majd. Ha el is kell hagynia az őt újonnan szülő gyülekezetet, bizonyágtételében akkor is újra felhangzik majd: „Én ebben a gyülekezetben ismertem meg Jézus Krisztust!” Amikor arról a gyülekezetről szólunk, ahol Jézus Krisztust megismertük, és őbenne hinni kezdtünk, csak olyan szeretettel és tisztelettel szólhatunk, mint tulajdon édesanyánkról. Lehet, hogy látjuk tökéletlenségét, gyengeségét, olykor szennyes ruháját, de nem feledhetjük el, hogy Istennek tetszett általa életet adni nekünk. Minél inkább elesett, régimódi, megfáradt is legyen az az egyház, ahol Isten Jézus Krisztus evangéliumával újjászült, annál inkább szeretetünkre, odaadásunkra méltó, mert minden fogyatkozása ellenére addig vajúdott, amíg mi is új életet kaptunk.

Miközben valljuk, hogy az újjászületés a Szentháromság Isten titokzatos, és természetfeletti kegyelmes munkája, ugyanakkor nagyra értékeljük Istennek azokat a földi eszközeit, Krisztus tanítványait, akiket bölcsen felhasznál emberek újjászületésében. Ragaszkodjunk, és tudatosan kapcsolódjunk be az

egyetemes egyház nagy folyamába, és ragaszkodjunk a helyi egyházhoz, a hitben testvéreinkhez.

Másrésről, ne feledjük, hogy az egészséges és felnőtt egyház a szülőszoba. Isten azért adta, azért tarja fenn, hogy ott emberek újjászülessenek, Jézus Krisztusban örök életre jussanak. Az egyház újjászületett, egészséges tagjainak minden tervezésében, törekvésében, imádságában, bizonyágtételében hadd lüktessen ott a nagy vágy: új életeket szeretnénk! Szeretnénk, hogy a mi egyházunk szülőszoba lenne, ha a környezetünkben minél többen újjászületnének. Hadd legyenek a gyülekezetek olyan kiválasztott úrhölgyek, akinek gyermekei vannak (2Jn 1). Hadd legyenek a helyi egyházak újra anyaszentegyházak, amelyek szeretik gyermekeiket, és amelyeket szeretnek újjászületett gyermekei.

Cs. Nagy János / Pécel

*

Jegyzet: 1. Thascius Caecilius Cyprianus, (szül. 200 körül, meghalt – 258-ban) Karthágó püspöke. Valerianus császár idején mártír halált halt.; 2. Berkhof, L. Systematic Theology, WM. B. Eerdmans Publishing co., Grand Rapids, Michigan, 4th revised and enlarged edition, reprinted 1994., 465. o.; 3. Berkhof, L. Systematic Theology, WM. B. Eerdmans Publishing co., Grand Rapids, Michigan, 4th revised and enlarged edition, reprinted 1994. 475. o.

A GYÜLEKEZET, MINT ISKOLA

A gyülekezet az a hely, ahol jól kell éreznünk magunkat, törődnek velünk, kiszolgálják bennünket, megpihenhetünk – a mai keresztyén-ség általános vágya ilyen gyülekezetben élni. Ez az írás segít bennünket kijózanodni, amikor a gyülekezetet, mint iskolát mutatja be számunkra. Azt a helyet, ami lelki bölcsőde, óvoda, alap- és szakiskola, ahol a keresztyén élet ismereteire, szakmai fogásaira tanítanak bennünket. De feladatokkal terhelnek, számon kérnek, esetleg osztályoznak is. Tehát a gyülekezet nem a keresztyén wellness központja. Mindezt azért, hogy Krisztus méltó követői legyünk.

Ha az előző tanulmányban a gyülekezetről, mint szülőotthonról volt szó, akkor semmi meglepőt nem találhatunk abban, ha a folytatásban mint iskoláról beszélünk róla – a tagjaival szembeni felelősségével kapcsolatban. Bármilyen nagy dolog is új életeket szülni, az egyház nem lenne méltó az „anyaszentegyház” névre, ha a megszületést követően sorsukra hagyná újszülöttjeit, és tovább nem törődne velük. Különösképpen is így van ez egyházunkban, ahol annak az Istennek Lelke munkálkodik, aki az övéi iránt érzett szeretetét több helyen is az anyai szeretethez hasonlítja (Ézs 49,15; 66,13). Isten terve nem csak a megszületésre terjed ki, hanem a felnőtté válásra és annak kiteljesedésére is.

Célja a lelki újszülöttekkel nem kevesebb, mint hogy „eljussunk mindnyájan a hitnek és az Isten Fia megismerésének egységére, a felnőttkorra, a Krisztus teljességét elérő nagykorúságra, hogy többé ne legyünk kiskorúak, akik mindenféle tanítás szelében ide-oda hanyódnak és sodródhatnak az emberek csalásától, tévútra csábító ravaszságától, hanem az igazsághoz ragaszkodva növekedjünk fel szeretetben mindenestől őhöz, aki a fej, a Krisztus” (Ef 4,13-15). Mivel a lelki újszülött éppúgy gondozásra, táplálásra és nevelésre szorul, mint a testi értelemben vett csecsemő, ezért nem ér véget az anyaszentegyház a szülőszobában. Noha Isten – mondta Kálvin – „egyetlen pillanat alatt tökéle-

tessé tehetné övéit, inkább mégis azt akarja, hogy az egyház nevelésével serdüljenek fel a férfikorig” (Inst. 4,1.5.). Ez alapján beszélhetünk tehát a gyülekezetről úgy, mint iskoláról, amit Isten a gyermekei tanításával és nevelésével bízott meg.

1) A tanításnak, mint szolgálatának időszerűsége

Az a tény, hogy a lelki újszülött táplálásra és nevelésre szorul, egymagában is elegendő érv a tanítási szolgálat időszerűsége mellett. Lelki fejlődés és növekedés ugyanis csak ott várható, ahol a gyülekezet tagjait az életkoruknak megfelelő lelki eledellel táplálják: kezdetben az Isten beszédének hamisítatlan lelki tejével, később pedig az ige keményebb lelki eledelt jelentő tanításával. Az, hogy az ígét még „tejnek itala”-ként, vagy már kemény eledelként adjuk valakiknek, lehet kérdés tárgya, az azonban, hogy az ige vagy valami más szellemi termék legyen-e a hívőknek szánt lelki eledel, egy pillanatig sem.

A tanítási szolgálat komolyan vételét azonban napjaink valóságában gyökeres speciális okok is indokolják. Először is is a mai keresztyének tekintélyes részének tudatlansága és lelki életük erőtlensége. Aki nyitott szemmel jár, szomorú tapasztalatokat szerezhet ezen a téren. Még a rendszeresen templomba járók körében is igen felszínes az igeismeret. Növekszik azoknak az „aranymondásos” keresztyéneknek a száma, akik a Bibliának csak a vastagon szedett verseit, vagy az igés falitáblákon olvasható szentírási idézeteket ismerik. Mivel nagyon sok templomba járó ember a legalapvetőbb bibliai fogalmakkal sincs tisztában, a Szentírás sok fontos irata marad számukra érthetetlen, bezárt könyv. Sokan az ige alapos, mély megismerése helyett azonnal alkalmazható recepteket várnak az igeszolgálóktól a házassági vagy gyermeknevelési problémájuk orvoslásához. Elgondolkodtató, hogy azok az apostoli levelek, amiket az ősegyház egyszerű, nem ritkán rabszolga sorból származó tagjai képesek voltak megérteni, ma diplomás emberek számára is érthetetlen elméletnek, teológiai szörszálhasogatásnak számítanak. Sok ige hirdető idézhetné

hallgatóságának Pál apostol szavait: „*Én tehát testvéreim, nem szólhattam hozzátok úgy, mint lelkiekhez, hanem csak úgy, mint testiekhez, mint a Krisztusban kiskorúakhoz. Tejjel tápláltalak titeket, nem kemény eledellel, mert még nem bírtátok volna el. Sőt még most sem bírtátok, mert még testiek vagytok*” (1Kor 3,1-3). A szükséges igeismeret hiányában az sem csoda, ha sokakat hány ide-oda a tanításnak mindenféle szele, és ha nem tudnak különbséget tenni igaz és hamis, jó és rossz között. Inkább érzéseik, mint a Biblia alapján döntenek a különféle tanításokkal ajánlott életutak, vagy etikai lehetőségek közül. Sajnos a ma élő keresztyének számára is íródott a Zsidókhoz írt levél intése: „... ennyi idő múltán már tanítóknak kellene lennetek, mégis arra van ismét szükségetek, hogy titeket tanítson valaki az Isten beszédének alapelemeire, mert olyanokká lettetek, mint akiknek tejre van szükségük, nem kemény eledelre” (Zsid 5,12-13). Furcsa ellentmondás jellemzi ezen a téren is korunkat. Miközben olyan bőséges a lelki irodalom kínálata, mint amilyenre hazánkban még soha nem volt példa, aközben a magukat keresztyéneknek vallók széles rétege lelkileg alultáplált. Ennek magyarázata tehát nem a lelki eledel hiányában, hanem sokkal inkább egyfajta szellemi étvágytalanságban, finnyasságban vagy csak a lelki restségben keresendő.

A tudatlanság természetesen kihat szolgálatukra is. Aki maga sem igazodik ki könnyen a Biblia tanításában, az hogyan tudna másoknak meggyőzően beszélni arról, hogy mit jelent keresztyén életet élni? Aki gyenge lábakon áll a bibliai igazságokban, az hogyan tudná más vallások, hitek, filozófiák követőit meggyőzni a Szentírásban kijelentett igazságról, és miként tudna embereket Krisztushoz vezetni?

2) A gyülekezet tanítói és nevelői szolgálatának bibliai alapjai

A keresztyén egyházban kezdettől fontos szerepet játszott a tanítás. Jézus tevékenységével kapcsolatban a „tanítás” szó fordul elő legtöbbször az evangéliumokban. Minden alkalmat megragadott a körülötte lévők tanítására. Tanított zsinagógákban, a templomban,

a szabad ég alatt, még halászbárkából is, ha a helyzet úgy hozta. Tanított Isten országáról, a törvény helyes értelmezéséről, az igazi kegyességről és az utolsó időkről éppúgy, mint az ő követéséről. A tanításnak, mint végzendő szolgálatnak fontosságáról sokat elárul az a tény, hogy a Jézushoz legközelebb álló személyeket, sőt tágabb értelemben mindazokat, akik őt követték, tanítványnak nevezi az ige. Mennybemenetele előtt, az úgynevezett „missziói parancsban” is ezt a szolgálatot bízta lehangsúlyosabban követőire: „*Menjete el tehát, tegyetek tanítvánnyá minden népet..., tanítva őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam nektek*” (Mt 28,19-20). Az apostolok pedig, ahogyan ezt a Szentírás tanúsítja, szóban és írásban híven követték Uruk parancsát (Csel 4,2; 5,21.25 stb.). Mivel a szentek szolgálatra való felkészítéséhez és a nagykorúvá válásához nélkülözhetetlen a tanítás szolgálata, ezért Isten mindig adott és ad egyházában pásztorokat és tanítókat ennek a szolgálatnak végzésére (Ef 4,11-12). Sőt, vannak olyan ígék, amik arra utalnak, hogy Isten, a tanítás lelki ajándékával felruházott szolgálói kívül – bizonyos értelemben – minden hívőre ruház tanítási felelősséget. Pál apostol Kolosséi levelében olvasható: „*A Krisztus beszéde lakjék bennetek gazdagon úgy, hogy tanítsátok egymást teljes bölcsességgel, és intsétek egymást zsolnárokkal, dicséretekkel, lelki énekekkel...*” (Kol 3,16).

3) Mi szükséges a gyülekezet eredményes tanítói és nevelői szolgálatához?

Lényegében ugyanaz, ami egy jó iskolához mindig is szükséges volt: a jó tantervre, ami meghatározza a tanításban és nevelésben elérendő célt és az eléréséhez szükséges tananyagot, valamint jó tanítókra, tanárookra. Mivel előzőleg már a célt és tanítókat érintettük (Ef 4,12-15), most essen szó a tananyagról. Az egyháznak hatalmas előnyt és könnyebbséget jelent minden világi iskolával szemben, hogy az elérendő célt és a tananyagot nem kell kitalálnia, hiszen azt készen kapja Isten igéjében. Számunkra sincs értékesebb tananyag, mint amit egykor Pál apostol

Timóteusnak ajánlott: Isten igéje. Az apostol szavai tökéletesen érthetővé teszik, hogy miért kell a gyülekezetnek kizárólag az Isten beszédéhez ragaszkodnia. Azért, mert „*a teljes Írás Istentől ihletett, és hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre, hogy tökéletes legyen az Isten embere, minden jó cselekedetre felkészített*” (2Tim 3,16). A világ hangzatos, de valójában üres filozófiáival, ideológiáival szemben az Írásban az ember valódi válaszokat és megoldásokat talál élete kérdéseire. A materializmus és evolucionizmus tanain nihilistává lett ember előtt az igében felnyílnak az emberlét nagy titkai, és megértheti, hogy honnan jön, hová megy és mi élete célja. Az ige világosságánál megtalálhatja az örök életre vezető egyetlen helyes utat, Jézus Krisztust, és kiszabadulhat a hamis válaszok sehova nem vezető labirintusának zsákutcáiból.

A gyülekezetben, mint iskolában azonban a helyes ismeretek átadásánál több is történik: Jézus Krisztus követőivé kell formálódni az oda tartozóknak. A tanítványság Izráelben sohasem csak a rabbik lábainál való ülést és elméleti igazságok elsajátítását jelentette, hanem a mesterükkel való életközösséget is. Azért, hogy ne csak szavaiból, hanem életpéldáján át is tanuljanak. Így volt ez Jézus tanítványaival is. Jézus sem csak szavaival tanított, hanem életével: „*Tanuljátok meg tőlem, hogy én szelíd és alázatos szívű vagyok*” – mondta egyszer tanítványainak. Tanítványai lábainak megmosásakor pedig így szólt: „*példát adtam nektek, hogy amint én tettem veletek, ti is úgy tegyetek*” (Jn 13,15). Több igehely bizonyítja, hogy Pál apostol is nagy jelentőséget tulajdonított a példamutatással történő nevelésnek: „*Legyetek az én követőim, mint én is követője vagyok a Krisztusnak*” – olvassuk az 1Kor 11,1-ben. A Tituszhoz írt leve-

lében pedig nem csak a szolgatársát, Tituszt buzdítja arra, hogy legyen példakép a jó cselekedetekben, hanem a gyülekezet tagjait is. Az idős asszonyoktól is elvárja, hogy „*szentekhez illően viselkedjenek, senkit se rágalmazzanak, (...) tanítsanak a jóra, neveljék józanságra a fiatal asszonyokat, hogy ezek is szeressék a férjüket és gyermekeiket, és józanok, tiszták, háziasak, jók, férjük iránt engedelmesek legyenek, nehogy miattuk érje ítélet Isten igéjét*” (Tit 2,3-5). Így tehát a gyülekezet, mint iskola, a tiszta és egészséges tanításon túl a krisztusi jellem kifejlődését is feladatának kell, hogy tekintse. Tagjaiként pedig álljatok készen arra, hogy tanítóitok útmutatása szerint „*levetve (...) minden gonoszszágot, minden álnokságot, képmutatást, irigységet és minden rágalmazást, mint újszülött csecsemők, a hamisítatlan lelki tejet kívánjátok, hogy azon növekedjete az üdvösségre*” (1Pt 2,1-2)!

Molnár Sándor / Biatorbágy

FELELŐSSÉGÜNK JÉZUS GYÜLEKEZETÉÉRT

„Általában jellemző az individualista, önmagát szerető és saját céljaiért törető emberre, hogy elhárítja magától a felelősségvállalást, és nem akar elköteleződni. Mindenki szereti magát bebiztosítani mindenféle szakértői véleménnyel, hogy az esetleges probléma esetén legyen majd kire hárítani a felelősséget. Egyik íróasztalról a másikra kerülnek az ügyek, elvégezetlenül, a bürokrácia átláthatatlan útvesztőiben, és keringnek döntés nélkül az éterben, mert hiányzik a bátorság, ami a döntéshez és a felelősségvállaláshoz szükséges. Ugyanez jelenik meg az egyházhoz tartozásban és a gyülekezetben belüli felelősségvállalásban.”

Isten a Szentírásban több helyen is felhívja figyelmünket arra, hogy a hívő emberek legnagyobb kísértése a világias életvitel, gondolkodás. A korábbi bűnös, világi életszemlélethez visszatérés, és az ebből következő életforma, hasonulás a világgal.

Ezért is kell mindig óvakodniuk attól, hogy átvegyék kortársaik bibliátlan, de éppen divatos, felkapott, a közvélemény által népszerűnek tartott elveit, ideáljait, értékeit, életcéljait, és azokat vezérelvként kövessék, beolvadva hitetlen környezetükbe. Igen, ha számba vesszük tapasztalatainkat, akkor megállapíthatjuk, hogy jó, hogy Úr figyelmeztetett minket.

Keresztyénségünk áldozata a világias szemléletnek, gyakorlatnak, amiben – a Sátán eszközeként – keresztyén celebek (látszat keresztyének = képmutatók) sokasága „eredményes” munkát végez, hiszen szavuk sokak számára szentírás. Ők azok, akik bemutatják, hogyan lehet a világi és keresztyén, jézusi elveket egyszerre, ellentmondásmentesen megélni. Állásaikat, életfelfogásukat, véleményüket a hívők örömmel fogadják, és tanításukat automatikusan, mérlegelés nélkül veszik át, követik. Mindezt azért teszik, mivel a celebek magukról azt állítják – és az őket követő

tömeg szerint ez így is van –, hogy ők igaz, biblikus, alázatos keresztyének, akik birtokában vannak a harmonizálás, az ellentétes dolgok összehangolásának bibliai képességével. Azért népszerű az, amit hirdetnek, mert azt ígérik, hogy követőiknek végre könnyű lesz a keresztyén élet. Nélkülözik majd a bűnbánatot, a kesergést, nem kell gyötrődni az önmegtartóztatásban, nincsenek kell-ek, csak lehetőségek a hit útján. Ezzel ők a keresztyén happy élet, az érzéki keresztyénség képviselői. Erre a könnyített keresztyén életre pedig nagy a kereslet ma is.

Valójában azonban a megtévesztő szolgálói ők, akik a régi nagy bűnököt nagyon friss, vonzó és új színben tudják feltüntetni – első sorban az új generációk számára.

Ezek a világias elvek ma a médián, filmekben, a szekuláris irodalmon, a közösségi oldalakon és persze a kortárs zenén keresztül nagy népszerűségnek örvendenek, és mivel a celeb hívők is

azt állítják, hogy ezek nem ellentétesek a keresztyén elvekkel, szinte észrevétlenül bele is ivódnak a keresztyén tömegek gondolkodásába. Így adódik az az abszurd és szomorú helyzet, hogy a keresztyének egy része – a magukat legalábbis annak vallók – a Bibliával homlokegyenest ellenkező elveket vall és életvitelt gyakorol. S mindezt abban a hitben, tévedésben, hogy a helyes úton jár. Persze nem új jelenség ez, a Sátán céljai és módszere régóta ismert.

FELELŐSSÉG- ÉS VALLÁSMENTES KERESZTYÉNSÉG

A világias elvek közül most egyet szeretnénk elemezni, a világi egoizmus egyházasodott formáját, amit nevezhetünk a felelősség- és vállalásmentes élmény keresztyénség népszerű, kényelmes eszméjének. Ennek a felfogásnak ismertető jelenségéből és válfajából említünk most néhányat.

a) *Élmény vezérelte életvitel*

A keresztyének között evidenciává növekedett az a szemlélet, hogy az egyház, közösség és hit csak annyiban jelentsen ma valamit, amennyiben belefér személyes életstílusukba és jó érzéseket biztosít számukra. Mivel az érzelmi keresztyén számára az élet célja az állandó élvezet és a jó érzés átélése, saját célja maradéktalan megvalósítása, így az egyháznak is csak addig van abban szerepe, amíg ezt biztosítja számára, vagy támogatja őt ebben. Ezért tudatosan tart laza kapcsolatot az egyházzal, gyülekezettel, hogy lehetősége legyen még normális (értsd: világi) életet élni a hívőség mellett is.

Ez a felfogás jellemzi a városi keresztyén gyülekezeti migrációt, és ez az oka szolgálók hiányának. Ismert jelenség az ingyenc-migráns keresztyén élet, ők azok, akik mindent megunnak, ami nem jár azonnali élvezettel, és ezért vándorolnak az egyik közösségből a másikba. Mindig oda, ahol jól érezhetik magukat. A napjainkban megjelentetett gyülekezetépítő modellt bemutató irodalom jelentős része is – sokszor az egyházvezetők támogatásával – éppen az ilyen igényt szolgálja ki. Veszélyes céltévesztése ez keresztyénségünknek. A köznyelv –

felismerve a „Jól érezzük magunkat a gyűlésben!” törekvésüket – wellness keresztyénségnek nevezte el ezt a mozgalmat.

Az élmény vezérelte életvitel mögött felfedezhető az individualista egoizmus, amit követ az önzés és sok egyéb olyan cselekedet, amit a Biblia bűnnek nevez. Sokan gondolkoznak és élnek így, mintha az Úr nem is az ő és felebarátjuk szeretetére kötelezné őket. A wellness keresztyéneknek az önmaguk szeretete, kényeztetése, céljuk elérése mindennél fontosabb.

b) *Gyülekezettől független élet*

A keresztyének fenntartandónak kikiáltott életérzése a világban is uralgó multiopcionális lett, amit „a la carte” (étlap) szemléletnek is nevezhetünk. Ők azok, akik saját kedvük, kívánságuk szerint válogatnak a lelki kínálatból. Nem vállalnak elkötelezettséget – pl. gyülekezet, felekezet, teológiai szemlélet, egyházi irányzat, erkölcsi követelmény –, fenntartva maguknak a jogot, hogy választhasson, majd változtathasson, megszüntethessen, vagy azoknak hátat fordíthasson. Mindezt, amikor, ahogyan, akivel ő szeretné megtenni. Természetesen azt választja, ami és amikor a legtöbb élvezetet, vagy önös céljai elérésében a legtöbb támogatás kapja. Döntéseit mindig szent mázzal indokolja, és az éppen aktuális, általa biblikusnak tartott gyülekezetben teszi. Ők a „független keresztyén” státuszú hívők, akik valójában sehova nem tartoznak, hiszen ők azok a keresztyének, akik másokkal nem, hanem csak Istennel vannak kapcsolatban.

A független keresztyén ember mesefigura, mint az az ember, aki nem tartozik egyik nemzethez se, akit Isten csak úgy a semmiből teremtett, mivel apja és anyja sincs. Csak ő meg Isten létezik egymásnak.

Isten döntött: emberként tartozunk valahova, valakik közé. Szülők gyermekeként, egy nép tagjaként, tartozunk családdhoz, van rokonságunk, emberek között településen lakunk, többségünk tagja az osztály- munkahelyi- és utcai lakóközösségének stb. Ugyanígy tartozunk egyházi közösségbe is. Mivel elképzelhetetlen a mindenkitől függet-

len emberi lét, elképzelhetetlen az egyház, gyülekezet nélküli keresztyén élet is. Isten betagol mindenkit népe közé, és azt akarja, hogy abban együtt, egymás javára, egymást segítve éljünk, szolgáljunk. Ezért minden keresztyének törekedni kell arra, hogy testvéri közösségben legyen és maradjon Isten valamennyi gyermekével.

A gyülekezethez való élményközpontú hozzáállás mégis korunk nagy betegségévé nőtte ki magát. Nagy bajt jelez, amikor legfontosabb kérdéssé válik, hogy: Miben visz előre engem?, vagy: Miért jó nekem? és: Mi a hasznom abból, ha egyházhoz vagy valamilyen közösséghez tartozom? A keresztyén egyházban sokkal inkább az a kérdés, hogy miként segíthetek én előbbre másokat. Mégis mindenféle démászi felfogású keresztyéneket látunk, akiről azt írta Pál, hogy elhagyta őt az evangélium hirdetésének nehéz munkájában, „*mivel ehhez a világhoz ragaszkodott*” (2Tim 4,10).

c) *Felelősségmentes élet*

Amikor azt kérdezzük, hogy van-e felelősségünk a gyülekezetért, akkor nem feledkezhetünk el arról a sajnálatos és sokunknak nagy nehézséget, bosszúságot okozó, az eddigiekkel összefüggő jelenségről sem, hogy senki nem akar semmiért felelősséget vállalni. Általában jellemző az individualista, önmagát szerető és saját céljaiért törtető emberre, hogy elhárítja magától a felelősségvállalást, és nem akar elköteleződni. Mindenki szereti magát bebiztosítani mindenféle szakértői véleménnyel, hogy az esetleges probléma esetén legyen majd kire hárítani a felelősséget. Egyik íróasztalról a másikra kerülnek az ügyek, elvégezetlenül, a bürokrácia átláthatatlan útvesztőiben, és keringnek döntés nélkül az éterben, mert hiányzik a bátorság, ami a döntéshez és a felelősségvállaláshoz szükséges.

Ugyanez jelenik meg az egyházhoz tartozásban és a gyülekezeten belüli felelősségvállalásban. Dönteni, választani egy közösséget, vállalni az aktív, hűséges, áldozatkész gyülekezeti tagságot, elvállalni azt, hogy a közösségnek felelős, arcvonalbeli tagja legyek, és a többiek javára ott

használjam Istentől kapott ajándékaimat! De sok hívő emberben nincsen meg ez a bátorság és hit! És nem csupán a gyülekezeti lét, hanem élete más területén sem! Ugyanez a tétova döntésképtelenség figyelhető meg a párkapcsolatban, a pályaválasztásban, a családalapításban, a munkahelyválasztásban.

Pedig a keresztyén ember élete soha nem öncélú, a gyülekezethez tartozás nem opcionális lehetőség, hanem Isten akarata és rendelése. Akiket az Atya az örökbefogadással gyermekeinek nevez, azokat az egyházban gyűjti össze. Régen azt mondták, a Galata 4,26 alapján, hogy „Akiknek Isten az Atyja, azoknak az egyház legyen az anyja”. A gyülekezethez tartozás nem választható lehetőség. Isten Szentlelke erre készítet minket, és aki ennek ellenáll, az a Léleknek áll ellen.

Az Újszövetség egyértelműen foglal állást a hívők Istentől kapott lelki ajándékairól. Ezeket senki nem arra kapja, hogy azokkal saját életcéljait megvalósítsa, és karrierjét építgesse, főképp nem arra, hogy ne használja, hasznosítsa azokat.

Az anyaszentegyházban az a szabály, hogy az Istentől kapott ajándékainkat a lelki testvérek javára kell használnunk. Építenünk kell egymást. Ahogyan Pál magáról állítja: „*Én is mindenkinek mindenben kedvében járok, nem keresve a magam hasznát, hanem a többiekét, hogy üdvözüljenek*”⁽¹⁾. A szeretet egyébként arról ismerhető meg, hogy „*nem keresi a maga hasznát*”⁽²⁾. Vagy, ahogyan máshol olvassuk: „*Ne keresse senki a maga hasznát, hanem mindenki legyen tekintettel a másokra is.*”⁽³⁾

Ha tehát Isten kinek-kinek lelki ajándékokat ad, akkor nem lehet kérdés, hogy felelős-e a gyülekezetért. Igen, az! Mindenki úgy, ahogyan Istentől kapta: „*A Lélek megnyilvánulását mindenki azért kapja, hogy használjon vele*”⁽⁴⁾, illetve, hogy „*a tagok kölcsönösen gondoskodjanak egymásról*”⁽⁵⁾. Lelkész-ként, gondnokként, presbiterként, csoportvezetőként, bibliakör-vezetőként, gyülekezeti önkéntesként, sajtófelelős-ként, misszió-felelősként, bizottsági tagként, hitoktatóként, gyermekmunkásként, egyházzenészként, énekkari tagként, karbantartóként, imádkozó

gyülekezeti tagként, beteglátogatóként – és még vég nélkül sorolhatnánk.

Tehát van felelősségünk, mert van megbízatásunk. Isten delegált minket feladatokra, és ő adott hozzá képességeket és kegyelmi ajándékokat. Amikor az Apostoli Hitvallásban az egyházzól vallunk, rögtön hozzá is tesszük, hogy hisszük a szentek egyességét, vagyis azt, hogy Jézus irányítása alatt mi szent egységben vagyunk. Ezt nem csupán elméleti, vagy majd az örökkévalóságban megvalósuló igazságnak tartjuk, hanem már itt a földön is eszerint kell élnünk: egy testté összerendeződve, valódi közösségben egymással, saját ajándékainkat a többi javára használva.

Tegyük fel a kérdést önmagunk számára is: Vállalom-e a felelősséget, vagy kibújok alóla? Például azzal, hogy kegyelmi ajándékomat elhanyagolom, és inkább azt teszem, ami nekem kényelmesebb. Vagy azzal, hogy tétlen vagyok? Pedig: „*De mindezeket egy és ugyanaz a Lélek cselekszi, úgy osztva szét mindenkinek, ahogyan akarja*”⁽⁶⁾. Mindenkinek azzal kell tehát élnie, amit kapott, mert azért felelős, és azzal is fog elszámolni. Szükségünk van egymásra, és ha valaki nem vállalja a maga dolgát és az azzal járó felelősséget, a számonkéréskor sokak kára, és talán egy egész közösség léte fog a lelkén száradni.

Ezt példázza környezetünkben számtalan elesett állapotú vagy már kiháló gyülekezet. De találunk példát arra is, hogy látszólag sokaság van a gyülekezetben, de közülük keveseknek van ínyére a hitért való küzdelem. Inkább elhagyják közösségüket, és felcserélik azt számukra kényelmesebb gyülekezetre. Ismerünk olyanokat is, akik inkább vállalják vasárnaponként a fárasztó utazást, hogy elérjenek az általuk biblikusnak tartott gyülekezetbe ahelyett, hogy ott, ahol élnek, küzdenének a gyülekezetért, végeznék az evangélium hirdetését. Lehetséges, hogy a felelősség alól kibújó életfelfogásunk az oka az egyházi közösségek elesettségének?

Tartsunk önvizsgálatot! Vajon nem lett-e számunkra is annyira vonzó a felelősségmentes élmény-keresztyén-ség, hogy észre sem vesszük már, hogy csak sodródunk saját kedvünk szerint,

nem vállalva hűséggel az Istentől kapott feladatunkat és munkánkat ott, ahova Isten állított minket?

Közülünk senki sem élhet önmagának!

Sípos Ajtony Levente / Soltvadkert

*

Jegyzet: (1) 1Kor 10,33; (2) 1Kor 13,5; (3) Fil 2,4; (4) 1Kor 12,7; (5) 1Kor 12,25; (6) 1Kor 12,11

FÜLE LAJOS PANOPTIKUM

Ez a „szent” itt olyan álszent,
ki csak úgy köpi az áment,
s vizet prédikálva borral
él adandó alkalommal.

Amott meg egy kedvet rontó,
szünet nélkül ígét mondó
automata keresztyén,
nehézék a más keresztyén.

Jámbor ez, mint vajás zsemle,
de vaj alig akad benne,
rágós, szíjas bele, kerge,
nem való, csak – a szemétbe.

Amaz, míg az ÚRHOZ kiált,
egész sereg bálványt imád,
szeme közben meg se rebben,
így őszül meg – „becsületben”.

Ez meg emitt attól beteg,
hogy nem mondhat ítéletet.
Nincs rá nagy ok? Nem érdekes,
a kákán is csomót keres.

Őrölget az imamalom,
nehéz por száll: az unalom.
Nincsen abban búza, árpa,
üresen csak járja, járja.

Talán a legnagyobb gazság
e földön az öngazság:
feketét ad el fehérnek,
ettől esz mást meg a méreg.

Férfin és nőn, lányon s fiún,
betelhet a panoptikum.
Csak egy marad meg vigaszul:
könnyűrülhet rajtunk az ÚR.

KYRIE ELEISON!

GENERÁCIÓK EGYÜTT

Ifjúsági gyülekezet. A Biblia szerint van ilyen? Ha igen, akkor van öregségi is? Mi lesz, az ifjúságiból, ha tagjai – az élet rendje szerint – megöregszenek? Öregségi? És mi lesz az öregségivel, ha tagjai – az élet rendje szerint – „ki”öregszenek? Megszűnik a gyülekezet a földön? Hogy eddig ez nem történt meg, arra a Szentlélek által igazgatott isteni rend ad magyarázatot. Erről olvashatunk a következő sorokban is.

A Gyülekezet, vagyis Krisztus teste az a sokaság, amit nem lehet számba venni, róla statisztikát készíteni, és egyetlen felekezetbe tagolni. A Gyülekezet Isten Szentlelkének hatalmas csodája. A Krisztus-testet más-más kultúrkörben élő, olykor eltérő bőrszínű, különböző életkorú személyek alkotják. A gyülekezeti tagok életkora a kisgyermekektől az emberi élet végső határáig terjed. Vannak, akik fiatalon lesznek a Krisztus-test tagjaivá, mások csak életük végén, idős korban hallják meg a hívó szót.

Itt, a Földön különböző helyi gyülekezetekbe tartozunk. Az életkori sajátossággal együtt jár az is, hogy lelki érettségünk változatos képet mutat: a csecsemőkortól az érett férfiúságig, a Biblia tanításának szó szerint vételétől a különböző tanítások kihangsúlyozásáig minden megtalálható közöttünk. Sajnos, ezek miatt támadnak ellentétek, épülnek falak, és az egységnek látszata is eltűnik.

A korosztályok közötti feszültség az egyik legtöbbször tapasztalt megosztó jelenség a gyülekezetben. Ennek legjellemzőbb kiváltó oka a világ gondolkodásmódja, divatja és stílusa, ami egyre erőszakosabban járja át, és igyekszik befolyásolni a lelki gondolkodást és az ennek megfelelő életvitelt. Napjainkban általános tény, hogy a fiatalok és idősek között egyre mélyülő szakadék tátong. Az eltávolodás gyermekkorban kezdődik, amikor a kicsik az igen és nem szavak közül a nem-et tanulják meg először, s mivel érzékelik, hogy ezt sokszor kedves megnyilvánulásként fogadják az idősek, ezért még buzgóbban használják.

A gyermekek és szülők között állandósul a feszültség, viták gerjednek, elvárások sora alakul ki. A fiatalok elvárják a szülőktől, hogy minden óhajukat teljesítsék, de ne szóljanak bele életvitelükbe, programjaikba. A szülők pedig vagy mindent megadva próbálnak gyermekeik kedvébe járni, vagy kemény szóval, retorziókkal szeretnék őket nevelni. De hasonló tapasztalatokat szereshetünk a tanulók és pedagógusok, a munkatársak és főnökök és általában a fiatalok és idősek között is, mivel az utóbbiak már az életkorukkal együtt járó, lelassult, leépült magatartásuk miatt nevetségesek az ifjabbak előtt.

LUKÁTSI VILMA HA MÁR ÉN...

Ködbe vesznek a sokszor megjárt
öreg utak,
a gyöngülő szem ismeretlen
után kutat,
botért nyúlnak támaszkodásul
eres kezek,
ránca gyűródik már a gondolat:
„ha nem leszek...”

– De mi vagyok még mások számára?
már csak teher?

A „jaj-zsilip” megmozdításával
vigyázni kell?

– Tanítsd meg, Uram, az örömszerzés
szép örömét:
mosolyogjak, ha erőből
nem jut elég!

Panaszaim vedd el tőlem
kimondatlan,
hogy gyöngé nádat Te nem törsz el,
mutasd – rajtam!

Mécs-hitem számára szent olajat
Nálad vegyek,
hogy egy kis fény maradjon utánam,
ha...
ha nem leszek!

A társadalomban szinte általános ez a jelenség, de a gyülekezetekben nem kelene ennek így lennie. Jézus – halála előtt nem sokkal – parancsba adta ezt tanítványainak (Jn 13,34-35): „Új parancsolatot adok nektek, hogy egymást

szeressétek: amint én szerettelek titeket, ti is úgy szeressétek egymást. Arról ismeri meg mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha szeretitek egymást.”

Ez a parancsolat akkor is új ismeretet adott, és ma is azt nyújt, mivel nem emberi, hanem isteni üzenet. Ez a parancsolat nem csak időseknek vagy fiataloknak szól, hanem mindenkinek, akiben Isten Szentlelke lakozik. A tapasztalat mutatja, hogy a hívő emberek között, így fiatalok és idősebbek között is határ húzódik. A fiatalokat a világ már kisgyermekként beoltotta a maga laza stílusával. Elhittette velük, hogy órtük történik minden, értük van a család, hogy őket kiszolgálja és csodálja. A reklámok azt harsogják, hogy bármit megkaphatnak, mert megérdemlik. És egyébként is minden a testről és a külsőségről szól: a sportos alkatról, a csinos arcról, a divatos cuccokról, a jó megjelenésről, a feltűnő és kirívó viselkedésről – és aki nem üti meg a mások által kitűzött mércét, az lúzer, és kívül marad a vágyva-vágyott körökön. De nem menő dolog kedvesnek, előzékenynek, tisztelettudónak, gyengédnek lenni. Kemény és keménykedő világban élünk. Talán mindezekből fakadóan is gondolkodnak és alkotnak véleményt környezetükről úgy a fiatalok, mintha velük kezdődött volna a történelem. Az idősebbeknek talán még idegen ez az életszemlélet, ezért is fogadják tartózkodással, kritikával, a legrosszabb esetben pedig elutasítással az ilyen környezetből és stílussal gyülekezetbe érkező fiataalt. Nem jól van ez így!

Isten Igéje másféle emberi kapcsolatokról ad eligazítást. Aki Jézus Krisztusban bűnbocsánatot és új életet nyert, annak számára „a régiék elmúltak”, és „újja lett minden”. Új szívet kapott, azaz megváltozott az értelme (gondolkodása), érzelme és akarata, mindez átkerült Isten Szentlelkének uralma és fegyelme alá. Miközben továbbra is (általában) változatlan környezetben él, lelke megváltozása miatt mégis kijött onnan, elszakadt attól. Isten Lelke az Igével munkálja ezt ki benne, amihez eszközként használja az imádságot és a közösséget (gyülekezetet) – és mindezt fokozatosan, egyik napról a másikra

építkezve. Minden ember számára, de különösen a fiataloknak – a világ kínáلتa lehetőségeiből vagy életgyakorlatból kiszakadva – bizonyosan ismeretlen és nehéz út az új életben való járás első lépéseinek megtétele. Betagołódás az addig ismeretlen hívő testvérek közé, az eltérő életstílusú, bibliai fogalmakat, kifejezéseket használó idősebbek közé.

A kegyességi irányzatok általában változnak, és aki (itt elsősorban az idősekre gondolhatunk!) a másik testvérben nem Isten megváltott gyermekét látja, és az újonnan érkezőben nem az ő hatalmas munkálkodásának győzelmes eredményével találkozik, az csak kritikusa lesz, és nem segíti őt abban, hogy a gyülekezet lelki otthonává váljék. Hasonlóan, ha a gyülekezet ajtaján belépő fiatalot riasztja az idősebbek látványa, és csak az ifjúság számára elkülönített alkalmakon érzi otthonosan magát, akkor ezzel kimarad a teljes gyülekezetnek ígért isteni áldásokból.

A gyermeknek családba kell születnie, ott kell felnőnie ahhoz, hogy egészséges szellemi-lelki élete legyen. Abban a családban, ahol a szülőkkel, nagyszülőkkel, a kisebb és nagyobb testvérekkel kell együtt élnie, ahol megismeri a korosztályi szokásokat, életvitelt és életrendet.

Ehhez hasonlóan kell a gyülekezetbe betagozódnia a megtért fiatalnak is. Akkor is ez az Úr szerint kívánatos

lehetőségük, ha az idősebbek talán kicsit furcsáknak tűnnek, vagy nehezebben elviselhető emberek. A gyülekezet olyan, mint az iskola, ahová Isten Szentlelke a legkülönbözőbb embereket építi be – mai kifejezéssel –, integrálja. A gyülekezet a legkülönbözőbb társadalmi rétegekből érkezettek gyűjtőhelye, így eltérő ízlésű, életvitelű emberek alkotják. Közös ismertetőjük ez: Krisztus váltságahalálát elfogadott, újonnan született emberek ők, akik polgárjogot nyertek, Isten szemefényei, akiknek életét az Úr terve szerint igazítja a Szentlélek.

Közéjük tartoznak a fiatalon hitre jutottak is. Isteni ajándék lenne számukra a gyülekezet, ha ők abba jó szívvel beépülnének. Isten Leleke bennük és az idősebbekben is munkálja, hogy a másikat különbnek tartsák önmagánál, elfogadják a helyreigazítást, az intést. Az Urat nem mi választottuk, hanem ő minket, és ő rendelt bennünket egymás mellé. A mellénk rendelttel is formálni akar, ebben mindenkit segít az, ha alázattal és tisztelettel közelít a másik felé.

Az idősek örülnek, ha fiatalok töltik fel a gyülekezetben hiányzó helyeket. Frissességet, lelkesedést, dinamizmust hoznak magukkal. Ez számtalan idősebb embernek terhes már, akik talán szokásaik rabjai, elkényelmesedtek. Őket is kötelezi az isteni elvárás, hogy

fogadják be jó szívvel az érkezőket, imádkozzanak értük, kezdeményezzék a kapcsolatépítést. A Szentírás nem tesz említést érkezőket kritizáló szolgálói posztról, de nyitott szívűekről, befogadókról, hálás szívű gyülekezeti tagokról igen. S ha így tesznek, akkor a fiatalokban betegeket, rokkantakat segítőkre, a jövő értékes gyülekezeti munkásaira, szolgálóira, tanítóira lelnek majd. Számukra pedig megtiszteltetés lesz az idősebbek befogadó szeretete, elismerése, érdeklődése.

Roboám, Salamon fia lett a király annak halála után, akitől a nép a terhek könnyítését kérte. Döntése előtt tanácskozott apja bölcseivel, a vénekkal, majd kikérte fiatal barátainak véleményét is, és az utóbbi alapján határozott. Döntése Izrael országának kettészakadását eredményezte. Tanulságul szolgáljon ma is számunkra ez a történet! A fiatalok nem nélkülözhetik az idősebbek bölcsességét, higgadságát. Az idősebbeknek pedig úgy kell viselkedniük, hogy ez a segítő bölcsesség eljusson hozzájuk, és kívánatos legyen számukra. Ha ilyen a kapcsolat a gyülekezetben a korosztályok között, akkor jut érvényre a zsolttáríró kívánsága (Zsolt 148,12-13): „Ifjak és leányok, idősek a gyermekekkel együtt: Dicsérjétek az Úr nevét, mert egyedül az ő neve fenséges. Dicsősége kihat az égre és a földre!”

Benedek Csilla / Pécel

VITA AZ EGYHÁZBAN?

„Megállapíthatjuk, hogy az Ó- és az Újszövetségben maga Isten volt az, aki szolgálóinak feladatává tette a kijelentése mellett kiállást annak támadóival szemben. Isten megbízása szerint a földön élő egyháznak (ecclesia militans = küzdő egyház) – bizonyos körülmények közt – tusakodnia kell a hitért, ami egyszer s mindenkorra a szenteknek adatott (Júd 3; Rm 16,17-18). Amikor Isten népe hallgatott az Úr szavára, akkor szembeszállt a kívülről támadó pogánysággal, és vitázott a hitet belülről támadó eltévelyedésekkel is, vagyis kétfrontos küzdelmet folytatott (apologetika, illetve polemika) az Isten kijelentett igazságának védelmében.”

A reformáció időszakáról elmondható, hogy a hitviták korszaka volt. Mára viszont a vitát sokan mindenáron elkerülendő, gonosz, megosztó, szeretetlen dolognak tartják. Inkább azt szorgalmazzák, hogy a szeretet jegyében kerüljük el ezt az egyházban és az egyházak között. Mindenki mindenkit szeretessen, legyen közöttük békeség, és ne vitassák a hittételeket, mert azok csak szétválasztanak, hanem fogjanak össze egymással. Kérdés azonban, hogy a Szentírásban mit tanít Isten a vitáról?

VITA A BIBLIÁBAN

Az Ószövetséget olvasva feltűnik, hogy a választott nép soraiban számta-

lanszor alakult ki feszültség erkölcsi, hitbéli kérdésekben az Úr valódi prófétái és a hamis próféták közt (pl. Ézs 9,14-16; Jer 2,8; 6,31; 8,10; 2Kron 18; Zof 3,4; Hós 4,9-14; 5,1). De érzékelhető a „maradék” és a formálisan hívő zsidóság közötti feszültség is (pl. 1Kir 19,14-18; Zof 3,13-20; Mik 2,12-13).

Az újszövetségi iratokban szintén találkozunk vitával. Például Jézus vitázott a zsidó nép vezetőivel (Mt 22,41-46; 23; Mk 7,5-13; 11,15-19; Lk 6,2-5). Az apostoli korban is vita folyt a keresztyénségen belül mind tanbéli (elvi), mind gyakorlati (erkölcsi) kérdésekben: 1Kor 5; 2Thessz 3,6-9; Csel 11,2-18; Csel 15; 2Kor 11,2-4; Gal 2; Fil 1,4; Rm

16,17-18; Kol 2,18; 2Tim 2,16-26, 1Jn 2,18-24; Jel 2,14-16; 20-24.

Megállapíthatjuk, hogy az Ó- és az Újszövetségben maga Isten volt az, aki szolgálóinak feladatává tette a kijelentése melletti kiállást annak támadóival szemben. Isten megbízása szerint a földön élő egyháznak (ecclesia militans = küzdő egyház) – bizonyos körülmények közt – tusakodnia kell a hitért, ami egyszer s mindenkorra a szenteknek adatott (Júd 3; Rm 16,17-18). Amikor Isten népe hallgatott az Úr szavára, akkor szembeszállt a kívülről támadó pogánysággal, és vitázott a hitet belülről támadó eltévelyedésekkel is, vagyis kétfrontos küzdelmet folytatott (apologetika, illetve polemika) az Isten kijelentett igazságának védelmében.

VITÁK A KERESZTYÉNSÉG ELSŐ SZÁZADAIBAN

Az egyházatyák kora (kb. 100-451) „az egyháztörténetnek egy legizgalmasabb kora (...) A dogmák kialakulásának szempontjából minden meghatározó keresztyén egyház – anglikán, a keleti ortodox, az evangélikus, református és a római katolikus egyaránt – határkőnek tekinti az ún. patrisztikus kort. [...] A korszak jelentősége abból fakad, hogy ekkor került sor számos bibliai, teológiai kérdés tisztázására. Az elsőrendű feladat a zsidóság és keresztyénség közötti kapcsolat rendezése volt.” (A. McGrath, Bevezetés a keresztyén teológiába, Osiris, 31-33. oldal) Az első – komolyabb vitákat kiváltó – téma az újszövetségi kánon összeállítása volt. De vitáztak Jézus Krisztus személyéről is (IV. századi ariánus vita, Apollinarius vita). Ezt követően bontakoztak ki a Szentháromsággal kapcsolatos viták, ti. miként kell értelmezni a Szentháromságot, aminek során eltérő megközelítés alakult ki a keleti és a nyugati egyházban. Később a nyugati egyházban nagy vita támadt az egyház szentsége kérdésében (donatista vita) és az isteni kegyelemről szóló tanítás körül.

AZ EGYHÁZTÖRTÉNET KÉSŐBBI VITÁI

A reformáció, illetve az azt követő időszakban is hitviták folytak a protestáns és római katolikus egyház közt az evangélium mibenlétével, az üdvözülés

TÚRMEZEI ÉRSÉBET ÁTRAGYOG-E RAJTUNK?

Benéz a nap a templomablakon.
Átragyog a színes ruhájú
tizenkét férfialakon.
Tarka foltokat vet a padosokra,
s a kisfiúra édesanyja mellett.
Az nézi egy ideig álmélkodva
a szép mozaik templomablakot,
a tizenkét sugárzó alakot.
Aztán kérdez, legrosszabbkor talán.
Meggörget: „Kik azok, édesanyám?”

Tart még az igehirdetés.
Édesanyja csak arra figyel.
S a kis kérdezőt súgva, hirtelen
egyetlen szóval csendesíti el:
„Keresztyének!”
S hangzik tovább a prédikáció,
szól az orgona, zeng az ének.

*

„Gyerekek!” – vetődik fel hittanórán
néhány nap múlva váratlan a kérdés:

„Milyen emberek a keresztyének?
Ki mondja meg nekem?”

S a kis csapat nagy igyekezettel
töri a fejét a feleleten.

Aztán egy kisfiú jelentkezik.
– Tanítója ilyen feleletet
egyhamar újra aligha kap. –
„A keresztyének olyan emberek,
akiken átsüt a nap!”

Milyen gyermeki, igaz felelet!
Lehet-e annál drágább feladat,
mint hogy rajtad, rajtam,
mindegyikünkön
átsüssön-ragyogjon a Nap?!
Átragyogjon sötét világba,
és beragyogjon sötét szíveket!
Nem, ennél szebb feladat nem lehet!

Kísérjen hát egyre a kérdés
tovatűnő évek alatt:
átragyog-, átsüt-e rajtad,
átragyog-e rajtam a Nap?!

útjával-módjával, az egyházzal, szentségekkel, pápával, Máriával, szentekkel kapcsolatban. Ugyanakkor komoly hitviták támadtak a protestantizmus különböző irányzatai közt is, pl. az úrvacsoráról. A puritanizmuson belül a

predestináció vált vitatémává. De a XIX. században a protestáns felekezeteken belül is – máig tartó – vita bontakozott ki a Bibliához ragaszkodó hitvallásos-ortodox, valamint a liberális, bibliakritikus teológiai irányzat között. A XX. században a bibliai-reformatori keresztyénség szembefordult a különböző ideológiákkal (nemzeti szocializmus, marxizmus, feminizmus, posztmodernizmus) és az ezek befolyása, hatása alá került teológiai irányzatokkal. Nem feledhetjük, hogy vitáztak és vitáznak a misztikus-rajongó pünkösdistá-karizmatikus irányzattal is. Napjainkra pedig komoly vita bontakozott ki a régi vágású evangéliumi keresztyének és az ún. új-evangélikálok (pl. dominionista, karizmatikus újkálvinisták) közt, valamint a bibliai-reformatori keresztyénség képviselői és az ökumenikus mozgalom közt, amik Isten Igéjének igazságát megtagadva, az evangélium hirdetését szociális munkává változtatták, és célul tűzték ki a világbéke megvalósítását, amit az összes felekezet és vallás összefogásával szeretnének elérni.

Nos, a történeti tények tanulsága, hogy a földön harcoló egyházhoz mindig hozzátartozott a sokszor nem kis feszültséggel és szakadással járó hitvita, amivel Isten dicsőségére mégis kikristályosodhatott és fennmaradhatott a világban Isten írott igéjének igazsága.

A VITA SZÜKSÉGESSÉGE

Amikor ezek a hitviták – Isten elvárása ellenére – valamilyen okból elcsitulnak, az mindig a szenteknek adott drága hit vagy az evangélium eltorzulásához, megromlásához vezetett. A szükséges viták nélkül ugyanis az igaz hit kivész az egyházból. Ez azután láncreakciót indít el: megromlik az egyházban a biblikus igehirdetés, amitől erőtlenné lesz Isten tisztelete, ettől megszűnik az igazi egység, és megromlik a hívő közösség élete, küldetése pedig átváltozik szociális munkává, világbékét felépíteni akaró humanista ténykedéssé, és így Isten dicsősége árnyékba kerül. Ezért a viták, sőt, olykor még az ezek miatti szakadások is szükségesek (1Kor 11,18-19). Nem kell tehát kétségbeesni miattuk, hanem hálát is adhatunk Istennek, hogy voltak és vannak még, akik síkra szállnak a hitért,

a tiszta evangéliumért, azaz Jézus Krisztusért, az Egyház valódi szeretet-egységéért, az evangéliumnak a világban való fennmaradásáért és Isten dicsőségéért!

A VITÁRA LESELKEDŐ VESZÉLYEK

a) A vita megszűnése

A közgondolkodás illetve a politika határozottan elvárja a keresztyén egyházaktól a megosztó hitviták felszámolását, s az egységre törekvést. Ennek az elvárásnak a felekezetek nagy része azért tud készséggel eleget tenni, mert anyagi érdeke ezt kívánja, illetve még inkább azért, mert az elmúlt időszakban megismerkedtek az ún. dialektikus gondolkodásmóddal. Ennek rejtett alapfeltevése, hogy a mindenség személytelen világszellemből származik, ami se nem abszolút igaz vagy jó, se nem abszolút hazug vagy rossz, hanem egyszerre mindkettő, ezért benne az igaz-jó és hazug-rossz viszonylagos (panteizmus). Ebből a világszellemből származó világmindenségben sincs abszolút igazság vagy abszolút hazugság, hanem minden relatív: az igaz és a jó, a hazug és a rossz egyaránt. Nincsenek valódi ellentétek, hanem csak látszólagosak. Ezek pedig magasabb szinten egymást kiegészítő igazságok. Ez a magasabb szint, ti. a látszólagos ellentétek feloldása a megfelelő módszer (az ún. dialógus módszer) alkalmazásával elérhető. Kulcsfontosságú azonban, hogy a dialógust (párbeszédet) a felek azzal az alapfeltevéssel kezdjék, hogy közülük senki nem birtokolja a teljes és abszolút igazságot, hanem csak részigazsága lehet mindenkinek. A magasabb rendű igazságot azután – amiben eltűnik a felek véleménye közti látszólagos ellentmondás – a hosszú dialógus során, közösen fogják megtalálni. Amikor a dialógus által elért magasabb szintű igazsággal szemben újabb ellentmondás lép fel, azt ugyanazzal a módszerrel igyekeznek felszámolni – s így haladnak egyre tovább. Úgy vélik, hogy miután a dialógus módszerével sikerül felszámolni a véleményellentéteket és miközben előrébb jutnak a nagyobb, magasabb rendű igazság ismerete felé vezető úton, aközben a felek(ezetek) egyre mélyebb egységre, megbékélt közösségre jutnak egymással is. Amire

a dialógus alkalmazása mellett szükség van, az az egymás iránti tolerancia – kölcsönös türelem. Napjainkban alapmeggyőződés lett, hogy így elérhető az egyes irányzatokat, felekezeteket elválasztó árkok betemetése, s a vitázó felek megbékélése. Az így gondolkodók számára az egység, közösség sokkal előrébbvaló az igazságnál. Reménységük, hogy a vázolt módszerrel az emberiség egykor elér a legmagasabb rendű igazsághoz, amiben megszűnnek az igaz és hamis közti látszólagos (!) ellentétek, vagyis egybeolvad minden mindennel, megtörténik a kiegyenlítődé, s kiderül, hogy minden egy – amint azt a panteista kiindulópont már eleve előre vetítette. A végső ideális állapotban majd mindenféle felekezet és vallás követői megbékélten élnek abban a tudatban, hogy egyaránt igazuk van. Ez lesz a világbéke, sőt: Isten országának beköszöntése. Ez a dialektikus gondolkodásmód és a belőle eredő dialógus módszer, s a tolerancia hangoztatása jellemzi a mai embert. Keresztyének közt pedig számosan vannak, akik mindezt keresztyén, biblikusnak ható nyelven képviselik.

De ez a gondolkodásmód és reá épülő módszer alapjaiban nem bibliai, és így nem isteni eredetű! Bibliai szempontból egyenesen az igazságot a hazugsággal összekötő Sátánhoz köthető. Ha valakinek ez túl határozott megállapítás, akkor gondoljon arra, hogy mindez az ősi keleti vallásfilozófiákhoz, illetve G. W. F. Hegel nevéhez köthető. Az az egyházi ember, akit ez a korszerűnek nevezett (posztmodern), de nem igeszerű gondolkodásmód megfertőzött, a Bibliában, vagy Jézus evangéliumában képtelen az abszolút igazságot felismerni, hiszen abban és a Bhagavad gítában is talál isteni igazságot. Véleménye szerint a Bibliának nincs helytelen értelmezése, mert minden értelmezés egyenértékű. Ezért képtelen a bibliai igazság mellett síkra szállni, és érvelni a téveszmékkel szemben – mert nem is lát téveszme, s ha lát is, nem tulajdonít azoknak jelentőséget. Sőt, a hitvita és az azt gyakorlók ellenségévé lesz, miközben lelkiismeretfurdalás nélkül köt kompromisszumokat az írott Ige igazságának rovására. Önmagát magasabb rendű keresztyénnek tartja: hídembernek, aki a szeretet je-

gyében munkálkodik a béketeremtésen, amíg a szeretetlenek felesleges vitákat gerjesztve osztanak meg másokat. Gondolkodási módszere lehetetlenné teszi számára a bibliai értelemben vett misszió gyakorlását is.

Az ilyen látásmódú embernek megtérésre (metanoia – a gondolkodásmód megváltozása) van szüksége, vagyis arra, hogy bűnbánattal fordítson hátat világias gondolkodásának, és az Úrtól tanulja meg az Ige és Lélek szerinti gondolkodást. Olyanná kell lennie, mint az Úr szája, aki elválasztotta és elválasztja egymástól az igazságot és hazugságot, ellentétben a Sátánnal, aki összezavarja azt.

Kétségtelen, hogy ha a korai keresztyénység vagy a reformáció emberei dialektikusan gondolkodtak volna, akkor nem történik meg pl. a krisztológiai tisztázódás, de elmarad a reformáció is! Luther bizonyára arra a következtetésre jut (amire egyesek már napjainkban eljutottak), hogy a római katolikus és protestáns megigazulás-tan között tulajdonképpen nincs is ellentét, hanem csak ugyanannak az igazságnak a két oldalát jelentik, vagyis kiegészítik egymást. Így felesleges volt a szakadás, ezért a két tábornak össze kell fognia. Nos, hálásak vagyunk Istennek, hogy reformátoraink – mivel ismerték az Urat – másként gondolkodtak és cselekedtek, így az evangélium, a hit és Krisztus igazsága nem tűnt el a világból!

Nyomukban járva, mi nem engedhetünk abból az álláspontból, hogy a Biblia Isten szava, s így abszolút igazság, „norma normans” (mértékadó igazság). Ezt a hit szabálya (igét igével értelmezve) szerint, a Szentlélek segítségével helyesen értelmezhetjük, és így megtalálva egyetlen helyes értelmét, megismerhetjük az igazságot. A Szentlélek az, aki Jézus ígérete szerint eljuttat bennünket az abszolút igazság megismerésére, amit azután képviselhetünk a világban. Sőt, tudhatjuk, hogy ami az Igéből felismert igazsággal nincs összhangban, az rossz és hazugság; azzal szembe kell szállni – éppen az Úr igazságának és dicsőségének fennmaradásáért! Aki pedig a hazugságot képviseli, azzal szembe kell szállni szeretetben, a meggyőzés szándékával, Isten szerinti módon.

b) A felesleges viták gerjesztése

A hitvitával kapcsolatos másik szélsőség a felesleges vita provokálása a keresztyén közösségben. Kétségtelen, hogy vannak hívő emberek, akik a szűnyogból is elefántot csinálnak, és állandóan vitatkoznak akarnak lényegtelen részletkérdésekről. Vitát gerjesztenek olyan bibliai részről, témáról, amiről nem kellene vitatkozni (pl. 1Tim 1,4), és ezzel versengést indítanak a hívő emberek között. Fő céljuk ezzel talán éppen nevük fényezése és a hatalomszerzés. Eszközükben nem válogatnak, stílusuk is joggal kifogásolható.

Aki vitába száll, annak előtte tisztázni kell néhány kérdést: Valóban lényegbevágó témáról van-e szó? Mi indítja őt a vitára? Mi a célja? Okoz-e ezzel mások számára indokolatlan sérelmet? Milyen eszközöket használhat, és miket nem? S egyáltalán: Az Úr indítja-e erre a lépésre? Meg kell-e szólalnia az adott helyzetben? Csak akkor szabad vitát kezdenünk, ha ezekre a kérdésekre elfogadható választ tudunk adni, sőt, hittestvéreink is egyetértenek a megszólalással, hitünk megvalósításával! El kell kerülnünk a mellékes, lényegtelen dolgokról történő indulatos, késhegyig menő vita kiprovokálását, de persze azt is, hogy a közösségben minden vitát megszüntessünk!

c) A vita stílusa

A hitvitában bátran, határozottan álljunk ki az Ige igazsága mellett, de szeretetben képviseljük álláspontunkat: türelemmel intsük az ellenszegülőket, hátha adna nekik Isten megtérést. S ha nem lesz más megoldás, akkor könnyek közt igyekezzünk megoldani a szétválást. A szent cél – a hit fennmaradása – nem szentel meg minden stílust, eszközt és módszert (pl. a sértegetés, rágalmazás vagy az ún. „szalmabáb érvelés”)! Igyekezzünk alkalmazni az Úr Jézus és az apostolok példáját, útmutatását a küzdelemben, hogy harcunk szabályszerű legyen.

A VITA OKA

Látnunk kell, hogy az Egyházban kialakuló viták java része azért bontakozott ki, mert a tévtanítók és hamis próféták hamis tanításokat gerjesztve a hittani és erkölcsi kérdésekben eltértek

az isteni kijelentéstől. Ezzel igyekeztek maguk mögé állítani embereket, szakadást gerjesztve az Úr népében. Az ilyen tévtanításokra válaszoltak nemmel azok, akik ragaszkodtak a bibliai tanításhoz és erkölcsi rendhez. Védelembe vették az isteni kijelentést, ezzel igyekeztek lelki testvéreiket visszatartani a tévelygéstől, megtartani őket a hit egységében. Úgy vélem, Isten szerint való tett az, ha valaki a szenteknek adott, végleges és lezárt kijelentésnek és az arra felépített egyháznak, annak lelki egységének védelmére kel.

Így hát azok a reformátor eleink, akik a Szentlélektől vezetettve síkra szálltak a bibliai igazságokért, helyesen cselekedtek. Ők nem a vita kedvéért vitatkoztak, nem hataloméhség motiválta őket, de nem is az volt a céljuk, hogy csillogtassák tudásukat és szellemi képességeiket. Ösztönzőjük az volt, hogy szívből hitték és szerették Isten kijelentett igazságát, bántotta őket Jézus Krisztus személye, a hit és kegyesség, az Egyház s egysége megtámadása. Meghallották Isten felszólítását az igazság és a szent élet védelmezésére, és népének a hit egységében való megőrzésére, s eleget is tettek e parancsnak, vállalva az ezzel járó konfliktusokat.

A VITA CÉLJA

Optimális esetben – mint láttuk – a hitvita főképp azért zajlik, hogy az evangélium, az írott Ige igazsága krikisztályosodjon és fennmaradjon, s ebben tovább ragyogjon Isten mentő szeretete, dicsősége (Gal 2,4-5). Ezeket az értékeket az egyházon kívülről érkező téves eszmék, filozófiák (pl. gnoszticizmus), ideológiák (pl. marxizmus), vagy a keresztyénség közt sarjadó tévtanítások (pl. adventizmus, neoliborális-egzisztencialista teológia stb.) szeretnék eltemetni. Ezt nem hagyhatjuk! Júdás apostol figyelmeztette olvasóit, hogy harcoljanak a hitért (Júd 3), s ne engedjék azt megváltoztatni. De Pál és Péter apostol, sőt a szeretet apostola, János is kiváló példa erre. Isten Igéje ma is érvényes, és nem szabad figyelmen kívül hagyni felszólításait, vagy ezekhez hozzátenni, belőlük elvenni. Nem engedhetjük meg, hogy a Bibliát – a hit szabályát megszegve – bármilyen gondolkodásmóddal s módszerrel értel-

mezzék, és a mindenkori – pl. napjainkban a mindent viszonylagossá tévő és élvhajhász, élmény centrikus, posztmodern – korszellemhez igazítsák. Ma is ragyognia kell Isten dicsőségének, amit csak a HIT elnyomásával lehetne meghíúsítani.

Törekedjünk arra, hogy az Úrnak engedve, és ha kell, vitát is vállalva, szeretetben védjük meg Isten kijelentett igazságát, az írott Igét, annak teljes üzenetét, aminek centruma Jézus Krisztus evangéliuma, sőt, maga Krisztus! Így gondoskodjunk az evangélium igazságának fennmaradásáról az egyházban, és küzdjünk azért a hitalapért, amire a hívők igazi egysége, közössége épül!

Sípos Ete Zoltán / Szeged

**DIETRICH BONHOEFFER
HIT**

Hiszem,
hogy Isten mindent,
még a legrosszabb dolgot is,
engedi és segíti, hogy jóra forduljon.
Ehhez olyan emberekre van szüksége,
akik mindenben
a legjobbat szolgálják.

Hiszem,
hogy Isten minden szükségben
annyi erőt ad a kitartáshoz,
amennyire szükségünk van.
Ezt azonban senki sem kapja meg
előre,
azért, hogy ne önmagunkra,
hanem egyedül csak őrá
hagyatkozzunk.
Az ilyen hitben
teljesen eltűnik a jövőtől való félelem.

Hiszem,
hogy hibáink és tévedéseink
nem hiábavalók,
s Istennek nem nehezebb
ezeket helyre igazítani,
mint az általunk jónak vélt
cselekedeteinket.

Hiszem,
hogy Isten nem időtlen végzet,
hanem őszinte imádságra és
felelősségteljes tettekre
vár és válaszol.

A GYÜLEKEZET, MINT ZARÁNDOKSereg

„Példaként egy vasúti szerelvényhez hasonlíthatjuk a gyülekezetet.

A mozdony (az erő) elől van, ezt követik a kocsik, amihez állomásonként vagonokat csatolnak. Amikor a mozdony indul, követik a kocsik, amikor megáll, akkor megáll minden vagon (mint a felhő- és tűzszlop a Szentírásban). Maga Jézus halad elől, a gyülekezet tagjai (a zarándok sereg) pedig követik őt, Jézus hív új zarándokokat ebbe a seregbe.”

Jézus Krisztus kihívott és elhívott népét zarándokseregnek is nevezhetjük. Attól a pillanattól kezdve, amikor Urunk – az ő kimondhatatlan és meg nem érdemelt kegyelme folytán – a halálból az életre, a sötétségből a világosságra, az ördög hatalmából országába emel bennünket, már nincs itt maradandó városunk, hanem az eljövendőt keressük (Zsid 13,14). A földön csak jövevényként, vándorként maradunk, akik számára megfeszített a világ, és mi is a világ számára (Gal 6,14). Az igazi hazánk a mennyekben van (Fil 3,20). Jobb után vágyódunk már most, a mennyei otthon után (Zsid 11,16). Lássuk néhány jellemzőjét ennek a zarándokseregnek, ne csak azt, hogy hová tart, hanem azt is, hogyan menetel.

– Isten Igéje azt tanítja, hogy ez a sereg biztos cél felé igyekszik. Hiszen az út, amin jár, az életre visz (Mt 7,14). Nem a bizonytalan felé futunk tehát. Ezt a célt Jézus tűzte ki számunkra, ezért énekelhetjük meggyőződéssel: „a célnál, mily öröm, Te jössz elém” (Halleluja 301). De vajon tényleg a célra nézünk? Vajon kitartással futunk a cél felé? Vagy földi céljaink mellett eltörpül a mennyei? Ne nézünk tehát hátra, csak előre! Egy kedves hívó bácsi, aki feleségével együtt évekig hordozta testi gyengeségeit, betegségeit, mondogatta: „Minden nappal közelebb vagyunk a célhoz!”. Szavaiból áradt a hitvallás, a bizonyosság és az öröm, ami mellett eltörpült a mindennapok nehézsége és

küzdelve. Nagy kérdés az, hogy vajon – amikor nem így vélekedünk, érzünk –, akkor nem tévesztettünk-e célt. Az Ige biztatón ír arról, milyen lesz a cél, mi lesz azzal, aki célba ér, mi vár a zarándoksereg tagjaira. Gondoljunk csak a Jelenések könyve győzelemmel, mennyei jutalommal kapcsolatos sok-sok ígéréteire! Érdemes tehát a célra nézni, a bizonyosan reménykedni, kitartással futni! Legyen imádságunk ez: „Csak a célra nézzen arcom, mely felé török, Jézus, támogass a harcban, hogyha gyengülök!” (Halleluja 222).

– A zarándok sereg jellemzője, hogy maga, az Úr vezeti őket (Zsolt 23). Ő a fővezér, a jó pásztor. Mert övé a sereg minden tagja (Ézs 43,1), ő váltotta meg követőit a drága vérén, ezért ő vezeti seregét. Úgy, ahogyan már az Ószövetségben, a pusztai vándorlásokkor az Úr ment előttük nappal felhő-, éjjel pedig tűzszlopban. Olyan kedvesen említi őket Isten az Ezékiel könyve 34. fejezetében (13): „*kihozom őket [...] és beviszem őket az ő földjükre*”. Erről beszélt Jézus is: „*És íme, én telvelek vagyok minden napon a világ végezetéig*” (Mt 28,20). Mert bár testileg az Atya jobbán van most, valljuk, hogy istenségére, fenségére, kegyelmére és lelkére nézve soha nem távozik el tőlünk (Heidelbergi Káté 47. kérdés-felelet). Egy kiránduláson két tájfutó osztálytársam vezetett bennünket iránytűvel a kezükben, és az egész napi menetelés után visszajutottunk oda, ahonnan elindultunk. Nem a helyes irányba vezettek, nem oda érkeztünk meg, ahova szerettünk volna. Viszont a mi lelki vezetőnk (Jézus Krisztus) biztosan ismeri az utat (Jn 14,4), mert ő maga az út. Rábízhatjuk a vezetést. Ha valakinek biztatás kell, vegye komolyan az Igét: „*Bízd magad Istenre, és légy vele békeességben, mert jó származik rád ebből.*” (Jób 22,21).

– Harmadik jellemzője ennek a seregnek, hogy van értelmes feladata, kül-

detése. Ahogyan nem cél, úgy nem feladat nélkül vándorol. A zarándoksereg vezetője határozta meg feladatát: „*Lesztek nekem tanúim*” (Csel 1,8) és: „*Hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek.*” (Mk 16,15). Vajon nem tévesztettük-e el, hogy mire hívtok, milyen feladattal küldött bennünket Urunk? Ma általában kapni szeretnének a hívó emberek, ők a gyülekezetet olyan közösségnek tekintik, aminek egyetlen feladata a kiszolgálásuk, és ha nem tetszik számukra valami, akkor megsértődnek. A zarándoksereg tagja viszont első sorban nem kapni akar, hanem adni akar. Az Úrtól minden szükséges ajándékot átvehetett, ami az életre és kegyességre való, ebből tud adni, átadni, továbbadni, mindezt a másik ember javára és épülésére. Ez az együtt menetelő sereg csodálatos küldetése. Amikor ettől eltérőt tapasztalunk, akkor fel kell tennünk a kérdést: Nem feledkeztünk-e meg feladatunkról? Pedig az ma is ugyanaz, mint az apostolok korában volt: hirdetniük kell az evangéliumot, az örömhírt. Ehhez kapcsolódó ígértünk is van: „*a ti munkátok nem hiábavaló az Úrban*” (1Kor 15,58).

– A seregben az Úr kijelölt vezetőket és szolgálattevőket. Péternek ezt mondta Jézus: „*legeltesd az én bárányaimat*” (Jn 21,15). A Biblia további részeiben is olvasunk megbízásról: felelősökre bízta a feladatok ellátását, némelyeket apostolokul, némelyeket prófétákul, némelyeket evangélistákul, némelyeket pedig pásztorokul és tanítókul rendelt (ld. Ef 4,11-16). Aki megbízta őket, az ad kegyelmet a feladat ellátásához, és az kéri majd számon is. Az Ige ezt tanítja a zarándoksereg tagjainak: „*becsüljétek azokat, akik fáradoznak közöttetek, és előljáróitok az Úrban!*” (1Thessz 5,12-13). Mert ez fontos munka, felelősséggel és az elszámolás majdani bizonyosságával járó feladat. Szomorú tapasztalat, ha a zarándoksereg tagjaiban nincs alázat,

nem azzal a feladattal törődnek, amit Uruktól kaptak, hanem Mirjam (Mózes és Áron testvére – a Szerk.) módjára (4Móz 12,2kk) gondolkodnak a vezetőkről és önmagukról. Nemcsak a lázadó kapja meg büntetését, hanem cselekedetükkel várakozásra kényszerítik a vándorló tömeget is.

Ez a zarándoksereg a létével, de még inkább a hirdetett evangéliummal végez missziót. Ezzel a tevékenységével is gyűjt embereket a sereghez! Nem „zártkörű részvénytársaság” tehát a gyülekezet. Szükséges is csatlakozniuk, és csatlakoznak is azok, akik az életre választottak (Csel 13,48). A zarándoksereg tagjainak legfőbb vágya, hogy növelje az Úr a gyülekezetet az üdvözülőkkel (Csel 2, 41,47). De nem emberek követésére biztatják őket, hanem az Úr Jézus Krisztus követésére, ahogyan Pál apostol is tette: „*Legyetek az én követőim, ahogy én a Krisztusé!*” (1Kor 11,1). Mert a szolgálók, az igehirdetők is csak jövevények a seregben, de Jézus Krisztus „*tegnap, ma és mindörökké ugyanaz*” marad (Zsidó 13,8). Példaként egy vasúti szerelvényhez hasonlíthatjuk a gyülekezetet. A mozdony (az erő) elől van, ezt követik a kocsik, amihez állomásonként vagonokat csatolnak. Amikor a mozdony indul, követik a kocsik, amikor megáll, akkor megáll minden vagon (mint a felhő- és tűzszlop a Szentírásban). Maga Jézus halad elől, a gyülekezet tagjai (a zarándok sereg) pedig követik őt, Jézus hív új zarándokokat ebbe a seregbe. Olyanok is csatlakozhattak, mint Ráháb, aki felismerte, hogy Izráel Istene az élő Isten. Zakariás 8,23-ban pedig ezt olvassuk: „*...hadd menjünk veletek, mert hallottuk, hogy veletek van Isten*”. Fontos, hogy az Urat mutassa be ez a sereg a környezetének: nemcsak szolgálatával, hanem létével is. Egyháztörténeti kérdés, hogy vonzó-e zarándokseregünk a külvilág számára. Vajon a csatlakozókat nagy szeretettel fogadjuk-e, vagy előítélettel, fenntartással, kételkedéssel?

– A zarándokoké a világ által megvetett, lenézett sereg. Miért? Mert Ura is lenézett és megvetett volt, és ő erre

a fogadtatásra készítette fel követőit is: „*Ha gyűlöl titeket a világ, tudjátok meg, hogy engem előbb gyűlölt [...], ha engem üldöznek, titeket is üldöznek majd [...], de mindezt az én nevéért cselekszik veletek, mivelhogy nem ismerik azt, aki küldött engem*” (Jn 15,18-20). Nem elismerést kell várunk, hanem elutasítást, kiközösítést, megvetést a világ részéről. És akik ezt cselekszik a sereg tagjaival, azok minden bizonnyal a világban vannak.

– A zarándoksereg összetartó, egymást szerető és segítő közösség, vagy annak kellene lennie. Az első gyülekezetekről olvassuk, hogy „*szűkölködő nem volt közöttük*” (Csel 4,34), de nem azért, mert az akkori szociális háló igen sűrű szövésű volt, hanem azért, mert megosztották egymással javaikat. A másik terhét is hordozó sereg volt az. A gyülekezethez tartozó egyik testvérünk több hónapos kórházi ellátásra szorult, távollétében hívő testvérei bevetették és gondozták a kertjét. Amikor hazaért, boldogan tapasztalta, hogy olyan a kertje, mint amikor ő gondozta. Gyülekezete a testvéri szeretetről tett ezzel bizonyosságot, mivel nem csak a maguk hasznát keresték tagjai.

– Igyekvő sereg is a gyülekezet. Tagjainak megtorpanni, lemaradni, el-lanyhulni, lustálkodni nem szabad. „*Igyekez kipróbált munkásként megállni Isten előtt, mint aki nem vall szégyent.*” (2Tim 2,15) – figyelmeztet a Biblia. Egy evangéliumi tartalmú festményen (Pace-kép) azt ábrázolta alkotója, amint az ígért földje felé tartó seregtől lemarad a Világias Jánosnak nevezett gyülekezeti tag, mert olyan talicskát tol maga előtt, ami világi javakkal van megrakva, felirata pedig ez: Földi dolgok szeretete. Számára a mennyei cél elhomályosult, ezért maradt el a többiekől.

– A gyülekezet örvendező sereg, mert a szabadításnak örül. Mint Habakuk próféta is (3,18-19): „*De én örvendezni fogok az Úrban, és vigadok az én szabadító Istenemben. Az Úr az én erősségem...*” Már a zarándokút kezdetén is az evangélium, az örömhír melengette a sereg tagjainak szívét, és ez a Krisztusban kapott öröm járja át

életét egészen a célig. A gyülekezet feladata vigyázni arra, hogy senki el ne vegye ezt az örömet, amit a sereg vezére is megkíván: „*örüljete az Úrban mindenkor, ismét mondom, örüljete!*” (Fil 4,4).

– Nem büntelen ez a sereg. A reformátorok szerint is: egyszerre bűnös és egyszerre igaznak nyilvánított. Az 1Jn 1,8-10 alapján valljuk, hogy van bűn bennünk, de a biztatást is: „*ő (Isten) hű és igaz, megbocsátja bűneinket, és megtisztít minden hamisságtól. És ha valaki vétkezik, van Szószólónk az Atyánál: az igaz Jézus Krisztus*” (1Jn 2,1). A tagok közötti súrlódás, feszültség, türelmetlenség gyakran jellemző bennünket, de törekszünk arra, hogy minden dolgunk szeretetben menjen végbe (1Kor 16,14).

A református énekeskönyv 455. dicsérete így biztat bennünket:

„*Testvérek, menjünk bátran, hamar leszáll az éj, / E földi pusztaságban megállni nagy veszély. / Hát merítsünk erőt, a menny felé sietni, / Nem állva megpihenni a boldog cél előtt.*”

„*Úgy járunk itt lenézve, mint ismeretlenek, / Sokan nem vesznek észre, hangunk se hallva meg. / De, aki ránk figyel, víg énekünket hallja, / Szent reménység sugallja, mit ajkunk énekel.*”

Hálás a szívem, hogy ebbe a zarándokseregbe kegyelemből felvett engemet is az én Megváltóm. Boldog vagyok, hogy hívő testvérekkel ajándékozott meg, akikkel együtt zarándokolhatok, akikkel órá, a hitnek szerzőjére és bevezetőjére nézhetünk, s akikkel, amikor célba érünk és megszabadulunk a zarándokúton megkörményező bűneinktől, terheinktől, majd együtt énekelhetjük, hogy „*méltó a megöletett Bárány*”, aki „*megvett, felvett és tart napról napra*”.

Horváth Géza / Budapest

„... a mi teljes meggyőződésünk és bizonyosságunk a Szentírás tévedhetetlen igazsága és isteni tekintélye felől a Szent Lélek belső munkájából származik, aki az Igével és az Ige által tesz bizonyosságot szívünkben.”

(Westminsteri hitvallás)

ÉBREDÉS A TEOLÓGIÁN

Az elmúlt évszázad 40-es éveiben egyre több hívő fiatal jelentkezett teológiára. Volt úgy, hogy aki csak vallásos szokástól indítva került be, ott jutott hitre a hívő teológustársak bizonyágtétele nyomán. Ezzel a hallgatók jelentős része hívő fiatalokból állt. Ezek többsége a Bethánia Egyesülethez tartozott, a kisebbsége pedig Makkai Sándor professzor irányathoz kapcsolódott, ennek ellenére együtt szolgáltak. Néhány leány is volt közöttük. A hívő teológusok az internátus egyik szobájában minden reggel együtt imádkoztak. Diáktársaik közül volt, akinek ez nem tetszett, és gúnyolódott, rohangált, és hangosan kiabált a folyósón: „Imádkoznak a szentek!”. Az ilyen és ehhez hasonló megaláztatást válasz nélkül tűrték Isten gyermekei.

Mi, már gimnazista korunkban – a háború előtt – megismerkedhettünk a hívő teológusokkal, amikor ők az SDG-órákon (Soli Deo Gloria, református diákmozgalom – a Szerk.) szolgáltak közöttünk. Amikor a teológián többségbe került az ébredési irányzatához tartozó diákság, akkor természetesen feszültség támadt a professzorok és közöttük, mert ez utóbbiak az előadásokon, nyilvánosan is kétségbe vonták a liberális teológia megállapításait. Ilyenkor némelyik professzor gúnyos megjegyzést tett: „Úgy látszik, a diákok egy része más teológián is tanul!”. Ezt a másságot a Bethánia közösségére is értették. A professzorok ugyanakkor mégsem haragudtak meg, ha akár előadás közben a diák ellent mondott. Sőt, tanáraink egy része kifejezetten rokonszenvezett az ébredési mozgalomban munkálkodó diákokkal.

A hívő teológusok változatos életet éltek. Azoknak a növendékeknek, akiknek a szórakozás volt a fontos, egyik professzorunk – aki fiatal korában diszkoszvető volt – ezt a sportot ajánlotta. Mi azonban, akik az Úr szolgálatában álltunk, azt javasoltuk nekik, hogy üljenek kerékpárra, és járják be a tanyai iskolákat, szervezzenek gyülekezetet, és ott szolgáljanak. Ezzel a sportot és a szolgálatot össze lehet kapcsolni.

A teológusok kapcsolatban álltak több vidéki gyülekezet hívő emberével. Rendszeresen látogatták is őket, alkalmakat, bibliaórákat, sokszor evangélikációs heteket tartottak, így terjesztették az evangéliumot. Ezeket az alkalmakat a helybeli atyafiak magánházakhoz vagy iskolákba szervezték. Később azonban – a tanári kar döntésére – csak a helyi lelkész engedélyével lehetett ezeket a programokat megtartani. Az engedélyt viszont nem volt olyan egyszerű megszerezni. Ha például a lelkész nem engedélyezte a szolgálatot, viszont a helybeli hívők mégis ragaszkodtak a teológusok szolgálatához, és az el is végezte azt, és ha ezért őt a lelkész feljelentette a teológián, akkor abból fegyelmi ügy is lehetett. Így történt akkor is, amikor öt teológus hallgatót büntetésből áthelyeztek a sárospataki teológiára. Az volt akkor a meggyőződésünk, hogy ez az intézkedés már politikai nyomásra történt.

Az egyik liberálisan gondolkodó – egyébként nagyon korrekt – professzorunk egyszer kollokválásra (vizsgára) személyesen hívott bennünket (4-5 hívő teológust) a lakására. Legnagyobb meglepetésünkre feketekávéval kínált, majd bejelentette, hogy néhány érdekes témáról kíván beszélgetni, pl. az ébredés, a megtérés, a megigazulás, a megszentelődés stb. problémájáról. Ő feltette provokatív kérdéseit, s mi válaszoltunk. Nagy vita indult, ami több óráig is eltartott. A vitatkozás végén a professzor kérte az indexkönyvünket, amire mi tiltakoztunk: „Hiszen még nem is kollokváltunk!”. Ő csak mosolygott, és ezekkel a dicsérő szavakkal írta be mindenkinek a kitűnő jegyet: „Maguk úgyszólván felkészültek a kötelező anyagból!”.

Ez a professzor később a pesti teológián tanított. Több mint egy évtized múlva találkoztam vele Budapesten, egy konferencián. Örömmel ismertük fel egymást, és a szünetben beszélgettünk. Faggattam, hogy milyen a budapesti teológia, ő sóhajtva válaszolt: „Csak az a nehéz, hogy sok baj van a diákokkal!”. Nevetve válaszoltam:

„Professzor úr, annak idején Debrecenben velünk is sok baj volt!”. Mire ő érdekes választ adott: „Bár, adná az Úr, hogy olyan bajok lennének a mai diákokkal, mint annak idején magukkal voltak! Maguk legalább egyházunk ébredéséért, gyülekezeteink megújulásáért dolgoztak. Tanulmányait is ennek érdekében végezték. És ez tiszteletreméltó volt. Gondolom, hogy most is ezért dolgoznak.”

Fontos esemény volt számunkra a legáció (ünnepi követség, a jelentős egyházi ünnepeken a diákokat gyülekezeti igehirdetési gyakorlatra küldték – a Szerk.), ami egyúttal lehetőséget is kínált az evangélium hirdetésére. 1944 húsvétján, hetedikes gimnazistaként – életemben először – én is mehettem legációba, így életem első prédikációját is akkor mondtam el. A legátus a Kollégium küldötte volt. Üdvözlőlapokat vitt magával, és azokat átadta a családlátogatáskor. Segítséget kapott tanulmányaihoz a gyülekezet tagjaitól. A hívő teológusok szívesen mentek olyan gyülekezetbe, ahol élő közösség volt, hiszen ott több lehetőség adódott a szolgálatra. Amikor érkezéséről a gyülekezetben tudomást szereztek, akkor külön programokat is szerveztek számára. Így a gyülekezetben mindenkinek szolgálhattak: a szokásos istentiszteletek mellett gyermekórák, fiatalok között, felnőtt biblia- és közösségi órák. Akkor volt csak nagyon megterhelő a legáció, ha két vagy három gyülekezet fogadott egy legátust. Ilyenkor általában kerékpárral kellett elkarikázni a szomszédos gyülekezetbe. Egy ízben húsvétkor volt a legációm, de a lelkész kérte, hogy már nagypénteken is szolgáljak, amit én szívesen vállaltam. Nagypénteken reggel azonban a lelkész felesége közölte, hogy ők aznap böjtölnek, s így reggelire csak egy csésze teát kaptam. A legációs körzethez azonban három gyülekezet tartozott, ezért nekem kerékpárral délelőtt és délután is be kellett járni mindhárom falut a szolgálatok miatt, ez összesen kb. 40 km volt. Ebédet – a böjt miatt – nem adtak,

ezért arra a napra a reggeli teával kellett megelégednem. Estére pedig már szédelegtem az éhségtől.

Az ébredési közösségekben mindig nagy örömmel várták és fogadták a hívő teológust. A legációk szolgálat után általában felkerestük a szomszédos falvakban élő hívő atyafiakat, akiket már korábban megismertünk. Különleges örömet jelentett a találkozás és a közös imádkozás áldott lehetősége.

Természetesen a teológia hitben járó teológusai a tanulásban is élen jártak. Ezt el is várták professzoraink. Hálások voltunk azért, hogy némelyikükkel

szinte baráti kapcsolatban lehettünk. Gondjainkat szívesen megosztottuk velük, ők, ha szükséges volt, tanácsot adtak.

1948-ban nagy politikai fordulat történt hazánkban, az új hatalom az ateizmust és az egyház-ellenességet tűzte zászlajára. Kezdetben még nem volt érezhető iskolánkban ennek a hatása, hiszen a korábbi professzorok a helyükön maradhattak. A választások előtt az egyik buzgó baloldali kortes valami hangzatos jelszót kívánt alkotni, és a debreceni köztemetőbe vezető aszfaltútra öles betűkkel felfestette, hogy „Le

az antiklerikális reakcióval!”. Ezen nevetett Debrecen népe.

Az ötvenes évek közepén viszont a hatalom számára politikailag nem megbízható professzorokat már valamilyen indokkal eltávolították a teológiáról, és helyükbe olyanokat helyeztek, akik megfelelték az új társadalmi és politikai követelményeknek. Sajnos, ez súlyos torzulásokat okozott az oktatásban, hiszen az új professzoroknak nem volt meg a szükséges képesítésük, de sok esetben adottságuk sem. Szomorú időszak következett a Debreceni Református Teológián is.

Asztalos Zoltán /Hajdúszoboszló

IN MEMORIAM

DR. SÍPOS ETE ÁLMOS (1937–2015)

LAUDATIO

„Az Úrtól kaptam, amit közöltem is veletek” – írta Pál apostol a korinthusi gyülekezetnek az úrvacsorai rendről. Amikor Sípos Ete Álmos, a Biblia Szövetség alapítója, főtítkára, a szervezet szíve-motorja szolgálatára emlékezem, akkor ez a páli idézet kell, hogy segítse helyesen értenünk életét: amit élete közölt velünk, azt az Úrtól kapta.

Lehetetlen egy olyan sokrétű, gazdag életművet, mint amilyen Álmos testvérünké volt, néhány percben összefoglalni, ezért én most csak a biblia szövetségi, illetve az azt megelőző, attól elválaszthatatlan szolgálatok némelyikére fogok emlékeztetni. És nem csupán, mint szervezeti vezető, hanem mint közeli lelki testvér, barát, akinek kiváltságként adatott meg, hogy évtizedek óta ismerhettem, tanulhattam tőle és lehettem közvetlen munkatársa.

A Biblia Szövetséget érintő életműve számunkra sem a szervezet megalakulásával kezdődött.

- Az évente kétszeri tápiószelei ifjúsági napon, az 1970-es évek közepén még 50-60, a nyolcvanas évek végén már több száz fiatal hallhatta tőle az evangéliumot. A parókia, az udvar, a templom minden szegletében vendégekkel, a parókiával átellenben pedig a hatóságok éber megfigyelőjével.
- A TANYA – mással össze nem téveszthető fogalom több száz, ma már többségében középkorú vagy idősödő férfi és nő számára. A tápiószelei tanya, ahol térdelve rakta ő is kőburkolatot, kaszálta a gázt, majd lelkigondozta a csendeshéten a serdülő ifjakat. A csendeshetet nemegyszer a szolgálók lelkigondozásával kezdhetette.
- Otthonukban, asztaluknál ritka volt az a nap, amikor nem kellett vendégnek is teríteni: a tápiószecei katonák valamelyikének, a lelkészársaknak, esetleg a holland vendégeknek, akik az éjszaka leple alatt pakolták le tiltott keresztyén könyvszállítmányukat. Ezek a vendéglátások, szolgálatok a mai viszonyok között is komoly terhelést jelentenek, így szinte elképzelhetetlen, hogyan működ-

hetett akkor, ellenséges környezetben, a nagycsalád számára is szűkös parókián, szerény anyagi javadalmasz mellett, úgy, hogy közben sem a gyülekezeti szolgálatok prioritása, sem a család szép rendje nem borult fel. Mindez nem valósulhatott volna meg felesége, Sárika

PECZNYÍK PÁL: MENNYBE TÉRT...

*Dr. Sípos Ete Álmos nyugalmazott
református lelkipásztor emlékére*

Itt maradt a doktori cím, hazatért egy koldus,
Mennybe tért a drága lélek, itt maradt a porhús.

Bibliával a kezében Jézus nyomán járt ő.
Bárányaim tereld felém! – intette a Szent Fő.

Koldusként indult el, gazdagon érkezett,
oda nem kísérelte más, csak az emlékezet.

Oda gyűlnek egymás után a megváltott lelkek,
véget ért itt vándorlásuk, mennyben üdvre letek.

Testvérünk is közöttük van, tán mosolyog éppen?
- Nem láthatjuk, mi megy végbe láthatatlan térben.

Könnyharmatos szemekkel tekintünk utána,
ő, már egészen közletről tekinthet Urára!

Hisszük: színről színre látás napja hamar eljő,
s ami őt most eltakarja, eltűnik a felhő.

Feltámadás dicső napján szebb, új, fényruhában
megkezdődik örök létünk Atyánk országában.

szertő együttműködése nélkül. Közismert számunkra a közöttük lévő kölcsönös tisztelet, megbecsülés és szerelmes szeretet.

– A torbágyi, vidéki csendesnapok, csendeshetek, szolgálók konferenciái voltak még azok a helyszínek, alkalmak; az elhunytak közül Fekete Péter, Borbély Béla, Trausch Liza, Pásztor Gyula és – most már – Sípos Álmos pedig azok a személyek, akiken keresztül Jézus Krisztus számtalan mai BSz tag számára megalapozta, építette a lelki jövőt.

Álmos bátyánk élete következetes, kitartó építkezés volt. 1989-re elsőként ismerte fel, hogy elérkezett az idő, amikor a mozgalom hivatalos szervezetté alakulhat azokból, akik az elnyomatás éveiben is hűségesen hirdették az evangéliumot, és munkálkodtak a Krisztus-test építésén, vagyis a hitre jutottak hitének, ismeretének megszilárdításán, szolgálatba állításán. Illetve azokból, akiknek mindez szívügyüké vált. Így alakult meg, majd terebélyesedett – hazánkban a legelső társadalmi szervezetek egyikeként – a BSz. És lett Álmos ennek a szíve, motorja, lelkisége, tanítója, evangélistája, zászlaja, kormányosa. Azé a szervezetéé, amelyik Krisztus egyháza megújításának kovásza, lelkiismerete szeretne lenni a jövőben is.

Száma a Biblia Szövetség és szeretett egyháza elválaszthatatlan volt. Nem látott Istennek BSz-ben élő népe számára más jelent és jövőt, mint azt a közösséget, gyülekezetet, egyházat, amibe a Lélek kit-kit beleszült.

Személye elválaszthatatlan a Biblia és Gyülekezet folyóiratunk születésétől, szerkesztésétől, vezércikkeitől. Bibliaiskolánk és az annak helyt adó mai székház-bibliaiskolánk egyik megálmodója, aktív tanára, az oktatási program koordinátora volt. A fontos kérdések előadás-sorozat két évtizedes történetében a legtöbb izgalmas előadást, mintegy százat ő tartotta, az Ébredés Alapítvány jelenleg a tizenhatodik könyvének, kiadványának megjelentetésére készül. A közgyűlések, a teológus és orvoskonferenciák, a szolgálók és vezetők csendeshetének résztvevői tőle értesültek a nemzetközi keresztyén mozgalmakról, irányzatokról, történésekről, és felvázolta számunkra a választható biblikus jövő lehetőségét is. A tanácsuléseken bölcs tanácsaival segített átlépni a holt-

pontra jutott döntési helyzeteken, egyensúlyt jelentett az egymásnak feszülő vélemények között.

Száma Jézus Krisztus és az írott ige abszolút tekintély volt és maradt. Nyilvános megnyilatkozásaiban mindig következetesen ragaszkodott a Bibliából felismert, legtöbbször már az egyházatyák vagy reformátorok által rögzített elvekhez, kritikáit is erre alapozva fogalmazta meg. Személye, munkássága kihívás volt mindazok számára, akik ismerhették – különösen azoknak, akik egyik vagy másik kérdésben nem értettek vele egyet. Akik pedig sajátos egyházpolitikai szándékkal akadályozták szolgálatát, azok megtapasztalták, hogy Jézus tanítványaiban mindig az Úr szeme fényét bántják.

Igehirdetéseiben egyfelől magasra tette a mércét, másfelől hallgatóit soha nem mulasztotta el emlékeztetni Istennek Jézus Krisztusban megjelent irgalmára és könyörületére. Határozottságát látva, sokan talán nem is sejtették, hogy ugyanakkor mennyire együtt érző és mélyen emberi volt. Mindig kész volt a személyes beszélgetésekre a kereső, kételkedő emberekkel vagy a lelki problémákkal küzdő testvérekkel. Az ilyen beszélgetések után a másik fél úgy mehetett tovább, hogy van számára Remény!

Bár az utolsó két évben alkalmainkon – egészsége megromlása miatt – már csak ritkán tudott jelen lenni, az eseményeket mindvégig figyelemmel kísérte, és imádságban hordozta. Sípos Ete Álmos az a vezető volt, aki a fő irányokat világosan meghatározta, a megvalósítás részleteit viszont már rábízta munkatársaira, így mellette ki-ki saját ajándékainak megfelelően végezhetette szolgálatát.

A BSz vezetősége és tagsága számára személyesen és szervezatként is nagy veszteség, hogy Álmos testvérünk nélkül kell tovább hajóznunk. Tudjuk, eltávozott közülünk a kormányos. Ennél a képnél maradván mondhatjuk, hogy ő már megérkezett a biztos kikötőbe. Számunkra az ad vigasztalást, hogy a Kapitány, akire a kormányos szüntelenül figyelt, a helyén maradt.

Dr. Sípos Ete Álmos emléke, gazdag lelki hagyatéka legyen áldott a Biblia Szövetség tagjai és mindenki számára!

Dr. Mikolicz Gyula

(Elhangzott Cegléden, 2015. 09. 20-án,

dr. Sípos Ete Álmos temetési gyászistentiszteletén)

DR. SÍPOS ETE ÁLMOS (1937-2015) EMLÉKÉRE

A magyarországi, svájci és németországi Biblia Szövetségek gyászolják a magyar Biblia Szövetség egyik alapítóját és főtitkárát, akit 2015. szeptember 7-én hívott el közülünk az Úr. A németnyelvű Biblia Szövetség korábbi titkára, Dr. Bernhard Kaiser emlékezik meg róla.

„Örülni fogsz” – mondta Árpád von Almássy, aki a Bibebund (Biblia Szövetség) titkaraként elődöm volt, amikor 1990 őszén útra keltem, hogy a német Biblia Szövetség nevében felvegyem a kapcsolatot az egy évvel korábban megalakult magyar Biblia Szövetséggel. Árpád, aki maga is magyar és

korábban református lelkész volt, ismerte mind a magyar Biblia Szövetséget, mind pedig teológiai beállítottságomat, és tudta, hogy össze fogunk illeni.

Abban az időben Álmos éppen 25 éve szolgált Tápiószelén, kb. 60 km-re Budapeستől Dél-Keletre, aki Alföldy-Boruss Dezsővel együtt a fővárostól Keletre fekvő Pécelre szervezett találkozót, ahol a Biblia Szövetség székhelye van.

Azon a délutánon Álmos részletesen ismertette velem a magyarországi egyházak és a Biblia Szövetség helyzetét, és világossá vált számomra, hogy a nem sokkal korábban összeomlott vasfüggöny mögött is voltak keresztyének, akik

nemcsak igeszerűen és reformátori módon gondolkodtak, hanem a kommunista rezsim idején is megőrizték hitüket, és gyülekezeteiket Isten Igéjével táplálták és vezették.

Álmos a személyes lelki ébredés után az 1970-es évektől – saját gyülekezeti szolgálata mellett – az egész országra kiterjedő evangelizáló és tanítói szolgálatot épített fel, aminek eredményeként kapcsolatai és széleskörű munkálkodása nyomán a Biblia Szövetség még a fordulat előtt megalakulhatott. Az új egyesületnek több mint száz lelkész lett a tagja. Álmos lett a főtitkár, és ezzel az a személy, aki a szolgálat tevékenységét felelősséggel vezette és alakította. Biblia-hetek, konferenciák, kiadványok és lelkigondozás jellemezték munkáját. Ezen felül Bibliaiskolát indított, aminek keretében a mai napig is az ország különböző részeiről százak vesznek részt – munkájuk mellett – az oktatásban.

Egyértelművé vált, hogy a magyar Biblia Szövetséggel partneri kapcsolatot alakíthatunk ki. Sajnos a nyelvi akadályok komoly gondot jelentettek. Álmos és további néhány testvér tudott németül, közülünk azonban senki nem beszélt magyarul, így a szélesebb körű kapcsolat csak tolmácsolással volt megoldható. Ennek ellenére 1994-ben a Bibelbund százéves fennállása alkalmából rendezett kongresszuson Álmos néhány testvérral együtt eljött Gießenbe, ahol német nyelven tartott előadást. További kapcsolatok alakultak ki, később már a Bibelbund International szintjén, aminek keretében németek, svájciak és magyarok rendszeres időközönként találkoztak. Az utolsó ilyen összejövetel ez év áprilisában Bécsben volt, amin Álmos – betegsége miatt – már nem tudott részt venni.

Az időközben 56 évesé vált Álmos 1993-ban új helyen vállalt lelkézi szolgálatot, még pedig a budapesti Nagyvárad téri gyülekezetben, ahol 2009-ben történt nyugdíjba vonulásáig áldással működhetett. Egyébként a gyülekezetben őt követő lelkész is tagja a Biblia Szövetségnek. Kapcsolatunk egyre intenzívebbé vált azóta, hogy a Komáromi Református Teológiai Fakultáson tevékenykedem. Ettől kezdve gyakrabban találkoztunk, különösképpen a Biblia Szövetség által június végén Pécelen évente megrendezett teológiai konferencia (hét) kapcsán, ahol közösen szolgálhattunk. Nagy be-

nyomást gyakorolt rám az egyházak helyzetével kapcsolatos tájékozottsága mind magyarországi, mind pedig a nyugati világban. Illetve az ezzel kapcsolatos világos, biblikus látásmódja. A hit és az élet kérdéseiben számára a Szentírás volt a legfelsőbb tekintély. A hitből való élet, az evangélium ígéreteire néző teljes bizalom életének vezérelve volt.

Természetesen engedett betekintést személyes életébe is. Már első találkozásunkkor, 1990 őszén megismerhettem feleségét, Saroltát, akivel tizenegy gyermeküket nevelték. Édesapja, Dr. Sípos István is lelkész volt, teológusként pedig az Igéhez ragaszkodó ószövetséges, akinek az 1956-os felkelés után a kommunisták verései maradandó, életre szóló egészségkárosodást okoztak. Álmos gyermekei közül is többeket volt alkalmam közelebből megismerni. Hat fiából négy lelkész, és a Biblia Szövetség munkájában is aktív.

Amíg a kommunizmus idején Álmosnak nem volt lehetősége Nyugaton doktorálni, ezt 2007-ben Utrechtben pótolta misszió-teológiai disszertációjával. Ezzel meggyőző bizonyítékát adta tudományos felkészültségének.

Utolsó írása, amivel magam is találkoztam, és ami németül is megjelent, ez volt: „Ha sátorházunk összeomlik”. Ebben olyan világosan fogalmazódik meg a keresztyéneknek a halálra és örökkévalóságra vonatkozó reménysége, mintha még egyszer tudatosítani akarta volna, hogy mi az, ami rá és minden élő hitű keresztyénre vár. Egy rákos megbetegedés több éven keresztül kísérte, amíg ez év szeptember 7-én Isten magához nem szólította.

A szeptember 20-án Cegléden megtartott gyászünnepségen fia, Szabolcs három dolgot nevezett meg, ami lelki örökségnek tekinthető: (1) hitből való élete (2) az evangélium előmozdítása iránti elkötelezettsége és (3) önkritikára való készsége, a vétek beismerése és a megváltozás iránti készsége.

A német és a svájci Bibelbund is gyászol egy olyan testvér miatt, aki az evangélium megfélemlíthetetlen tanúja és harcostárs volt, és kérjük Istent, hogy azt a hiányt, amit Álmos hátrahagyott, ifjabb testvérekkel töltsse be. Ő adjon vigasztalást feleségének és a szerteágazó családnak édesapjuk, nagyapjuk miatti veszteségükben az evangéliumban megígért reménységgel.

Dr. Sípos Ete Álmost, a Biblia Szövetség Egyesület főtitkárát 2015. szeptember 7-én hívta haza az Úr.

A testvérünkre emlékező gyászistentisztelet szeptember 20-án, vasárnap délután 14 órakor kezdődött a ceglédi Református Nagytemplomban. Az ígét az elhunyt legidősebb fia, Sípos Ete Zoltán hirdette, amit Szabolcs és Dávid fia részletes és személyes megemlékezése követett. A Dunamelléki Református Egyházkerület és a Zsinat lelkézi elnök-püspöke dr. Szabó István, szolgálati előjárójaként, dr. Mikolicz Gyula a BSz tagjaként, Alföldy-Boruss Dezső lelkipásztor-szolgatársként, Földvári Tibor lelkipásztor, volt tápiószzelei hittanosa-konfirmandusa, volt gyülekezeti tagként, Kosteleczi János budapesti gyülekezete gondnokaként közel kétezer gyászoló jelenlétében emlékezett. Alföldy-Boruss Csilla orgonakísérettel szolgált. A gyászistentiszteletet követően dr. Sípos Ete Álmos koporsóját a tápiószzelei református temetőben, Sípos Aba Álmos (az elhunyt gyermeke) ige hirdetésével és Nagy József tápiószzelei lelkipásztor szolgálatával a család jelenlétében kísérték utolsó útjára.

* * *

A gyászoló család hálás szívvel megköszöni a gyászistentiszteleten résztvevőknek a részvétnyilvánítást, a bátorító és vigasztaló szavakat, szolgálatokat. Köszöni a levélben, táviratban, telefonon, e-mailben küldött kedves emlékező szavakat, sorokat. Megköszöni a ceglédi Református Nagytemplom lelkipásztorának, presbitériumának, a gyülekezetnek készségét, és a rendezésben nyújtott segítségét.

Külön köszöni az istentiszteleti adományt, illetve a BSz számlájára, dr. Sípos Ete Álmos emlékére érkezett támogatást. Isten áldja meg az emlékezők életét és az adomány felhasználását!

HÍREK – KÖZLEMÉNYEK

ÖRÖMMEL TÁJÉKOZTATJUK OLVASÓINKAT, hogy a Biblia Szövetség 2015. május 7-i közgyűlésén módosított Alapszabályát, az abban rögzített változtatásokkal, az illetékes törvényszék jogerősen nyilvántartásba vette. A változásokat az előző lapszámban közzé tett Alapszabályból vagy a www.bibliaszov.hu honlapról megismerhetik, amiről a Biblia Szövetség Egyesület tagjait a közeljövőben levélben is tájékoztatni fogjuk.

A jelentősebb változások vázlatosan:

- Szervezetünk neve: Biblia Szövetség Egyesület (nem hivatalos rövidítésként továbbra is a BSz-t használjuk majd).
- A közgyűlést felváltja a küldöttgyűlés, ahol a körzetek választotta küldöttek képviselik a tagságot.
- A Tanács és az Elnökség külön szervezeti egysége az egyesületnek, a Tanácsnak véleményező, javaslattevő szerepe dominál, amíg az Elnökség ennek figyelembevételével hozza meg döntéseit. A Tanács 11 rendes és 3 póttagból áll, az Elnökség 4 fős: elnök, alelnök, főtitkár, titkár.
- 2016-tól a Biblia Szövetség Egyesület tagságát személyenként 200,- Ft/hónap tagdíj terheli majd. ■

*

AZ ALAPSZABÁLYI VÁLTOZÁST KÖVETŐEN a Tanács első ülését szeptember 26-án 10 órai kezdéssel tartotta a BSz péceli székházában. A tanácsülésre tanácskozási és javaslattevői joggal meghívást kapott az Elnökség is. A tanácsülést Pintér Elemér vezető tanácsstag elnökölte, jelen volt még: Cs. Nagy János, Margit István, Molnár Sándor, dr. Pauk János, Sípos Ete Zoltán, Szabó László, Weber István és Zila Péter tanácsstag, Ágoston Géza, Kéri Tamás és Nyírő Ottó póttag, Mórész Tamás felügyelő bizottsági elnök, kimentéssel hiányzott: Alföldy-Boruss Dezső és Varga Róbert tanácsstag. Az elnökséget dr. Makrai Tibor elnök, dr. Viczián Miklós alelnök és dr. Mikolicz Gyula titkár képviselte.

A Tanács tárgyalta az alapszabály-változás indokolta teendőkről, különösen is a tanácsülés rendjéről, a főtitkár halála indokolta lépésekről, BSz tag kilépési szándékának értelmezéséről, beszámolót hallgatott meg a bibliaiskoláról és az egyesületi munkáról, feladatokról, első olvasatban tárgyalta a 2016. évi programtervet, valamint tagfelvételi kérelmeket véleményezett. A tanácsülést 16,30-kor imádság után zárta Pintér Elemér. ■

*

A BIBLIA SZÖVETSÉG EGYESÜLET Elnöksége a hatályos Alapszabály értelmében első ülését a tanácsüléssel egyidejűen, 2015. szeptember 26-án az egyesületi székházban tartotta. Az ülést dr. Makrai Tibor elnök vezette, jelen volt még az alelnök és a titkár. Az ülés alapszabályszerű és határozatképes volt. Az Elnökség megtárgyalta a Tanács javaslatait, majd határozatokat hozott. Az alábbiakban a jogszabályi előírások és Alapszabályunk szerint adunk tájékoztatást az elnökség határozatairól. Határozatait egyhangú döntéssel hozta az Elnökség.

02/15E(15.09.26.) számú határozat: Elnökség a Tanács kérését, hogy a tanácsüléseken az elnökség tagjai javaslattevői és tárgyalási joggal vegyenek részt, elfogadja, elrendeli az SZMSZ átdolgozását a megváltozott Alapszabálynak és a Tanács kérésének megfelelően. Felelős a titkár.

03/15E(15.09.26.) számú határozat: Az elnökség határozati javaslatot tesz majd a 2016. évi rendes küldöttgyűlésnek, hogy a dr. Sípos Ete Álmos halálával megüresedett főtitkári tisztséget – az elhunyt iránti tisztelete jeléül – a következő tisztújításig ne töltsse be.

04/15E(15.09.26.) számú határozat: Dr. Sípos Ete Álmosnak, a BSz elhunyt főtitkárnak a Biblia Szövetség alapításában, működésében végzett példátlan erőfeszítésére, áldásokkal kísért tevékenységére, programszervezői, lelki-gondozói munkálkodására, az evangéliumnak, mint örömuzenetnek fáradhatatlan hirdetésére, nívós előadásaira, könyveire, a bibliaiskola elindításában és működésében végzett iskolateremtő, és a Biblia Szövetség közösségét szervező, lelkesítő munkájára a Biblia Szövetség Egyesület tagsága hálás szívvel emlékezik. Dr. Sípos Ete Álmost a Biblia Szövetség Egyesület saját halottjának tekinti.

05/15E(15.09.26.) számú határozat: Dr. Sípos Ete Álmosnak, mint a Biblia Szövetség Egyesület saját halottjának temetési és gyászszertartáshoz kapcsolható költségeit átvállalja a családtól az Egyesület.

06/15E(15.09.26.) számú határozat: A következő tisztújításig a Biblia Szövetség Egyesület hivatalos megjelenési felületein dr. Sípos Ete Álmosnak, mint főtitkárnak nevét elhunytára való jelzéssel kell ellátni.

07/15E(15.09.26.) számú határozat: Az elnökség megbízza dr. Makrai Tibort, dr. Erdélyi Juditot és Sípos Ete Zoltánt a 2015. évi orvos-konferencia programjának megszervezésével.

08/15E(15.09.26.) számú határozat: Az elnökség a Biblia és Gyülekezet jövőbeni szerkesztése feladatainak végzésére a novemberi tanácsülésre terjeszt be javaslatot. Ennek előkészítésével megbízza dr. Mikolicz Gyula titkárt, Margit István és Sípos Ete Zoltán tanácstagot.

Az elnökség a fentiekén kívül határozott BSz tag tagsági jogviszonyának lemondással történő megszűnése nyilvántartásba vételéről és két személy tagsági felvételi kérelmének is helyt adott, és felvette őket a BSz tagok közé. ■

*

SZEPTEMBER 19-ÉN A TANÉVNYITÓ ÜNNEPSÉGGEL megkezdődött a Biblia Szövetség Egyesület péceli bibliaiskolájának 2015/16. tanéve. Az új rendszerű tanfolyam két teljes tanévet jelent, ahol első éven ószövetségi bibliaismeretet, hitvallás ismeretet és egyháztant tanítunk. Az első évfolyamra beiratkozott 40 hallgató. Az előző oktatási rendszer folytatásaként elindítottuk a harmadik évfolyamot missziológia, apologetika, hitvallás ismeret és egyháztörténet tantárgyakkal. Ezen az évfolyamon 18 hallgató kezdte meg a tanulást. Következő lapszámunkban részletes tájékoztatást adunk a bibliaiskoláról. ■

MEGHÍVÓ

2015. november 14-ére, a Budapest–Pasaréti Ref. Gyül. templomában és
2015. november 21-ére, a Miskolc, Ref. Egyházkerületi Székházban
 10 órakor kezdődő Biblia szövetségi csendesnapra

Tervezett program: **KÉRJ, HA NINCS!**

1. **Kérj, és adatik!** (Lk 11,9-10) – kezdő áhítat: *Benedek Csilla*
2. **Kérj értelmes szívet!** (1Kir 3,5-12) – *a közös beszélgetést vezeti: Dr. Mikolicz Gyula*
3. **Kérd az élet vizét!** (Jel 22,17) – *igeszolgálat: Horváth Géza (Bp.) / Cs. Nagy János (Miskolc)*

Ebédészünet

4. **Kérd a kenyeret!** (Mt 6, 11) – *igeszolgálat: Göllner Pál*
5. **Kértem és kaptam** – *bizonyágtétel: Czövek Olivérvné Klárka*
6. **Kérd a szabadítást!** (Mik 7,7) – *záró áhítat: Alföldy-Boruss Dezső*

* * *

**Minden érdeklődőt szeretettel várnak a szervezők,
 akik teával, kávéval, szendvicssel is kínálják a résztvevőket.**

MEGHÍVÓ A BIBLIA SZÖVETSÉG KONFERENCIÁJÁRA

– **lelki konferencia Berekfürdön: november 16-20.**
 Jelentkezni lehet – 5000,- Ft előleg befizetése mellett –
 az alábbi lehetőségek valamelyikén:
 – e-mail: bsz@bibliaszov.hu; – telefon: 28/452-334 vagy
 – cím: Biblia Szövetség, 2119 Pécel, Kálvin tér 2/B.
 *

Lelki program: A reformáció öröksége 1.
A NÉLKÜLÖZHETETLEN KEGYELEM
délelőttönként (előadó: Zila Péter lelkipásztor)
 – Kegyelemben való megerősödés; – Részesztársak a kegyelemben; – Különböző idegen tudományok vagy kegyelem?; – Kegyelem által hordozott életút
délutánonként (előadó: Szilágyi Sándor lelkipásztor)
 – Kegyelem, ami az Úrnál van; – Kegyelemmel megépített élet; – Kegyelem által való megtartás;
 – Kegyelem által való neveltetés
esti áhítatok (evangélizál: Lőrincz István lelkipásztor)

*

Halottaink: ✠ **Filip Mária** (1938) Mezőtúr,
 ✠ **dr. Sípos Ete Álmos** (1937) Tápíószele.

Hálás szívvel emlékezünk elhunyt szolgatársainkra. Isten Szentírásában ígért vigasztalását és bátorítását kérjük a hozzátartozóknak, gyülekezetük tagjainak. Emlékeztük legyen áldott a Biblia Szövetségben!

FONTOS KÉRDÉSEK

Tájékoztatjuk az érdeklődőket, hogy a *november 8-ára* meghirdetett előadás **ELMARAD!**

KÖSZÖNET

A Biblia Szövetség Egyesület Tanácsa és Elnöksége a Biblia és Gyülekezet folyóirat lapjain is hálás szívvel köszöni meg dr. Sípos Ete Álmos volt főtktárunk és lapunk felelős szerkesztője családjának, hogy a koszorú- és virágmegváltásra szánt összeget a Biblia Szövetségnek ajánlották fel.

Köszönjük azoknak, akik az elhunyra emlékezve, tiszteletük jeléül a gyászistentiszteleten vagy a Biblia Szövetség folyószámlájára adományt tettek.

A felajánlott összeget a Biblia Szövetség Egyesület Alapszabályában és éves programjában megfogalmazott céljai megvalósítására fordítja majd.

*

Folyóiratunk legközelebb a karácsonyi ünnepkörben jelenik meg.
 Lapzárta: 2015. november 25.

Programjainkról részletes tájékoztatást olvashat a **www.bibliaszov.hu** honlapunkon.

AZ ÉBREDÉS ALAPÍTVÁNY AJÁNLATA 2015-BEN

ÚJRA MEGJELENT

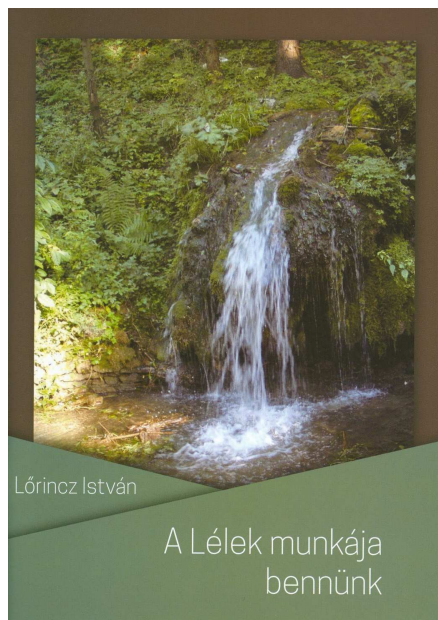

Dr. Sípó Ete Álmos
„Az igazsághoz ragaszkodva”

Dr. Sípó Ete Álmos
„Az igazsághoz ragaszkodva“
Ára: 500,- Ft

Kiadványaink megrendelhetők telefonon, faxon, e-mailben,
de internetes boltunkon keresztül is (www.bibliaszov.hu).
Kérje ingyenes könyv- és hanganyag-katalógusunkat!

ÚJ KIADVÁNYAINK

Lőrincz István

A Lélek munkája
bennünk

Lőrincz István:
A Lélek munkája bennünk
Ára: 390,- Ft

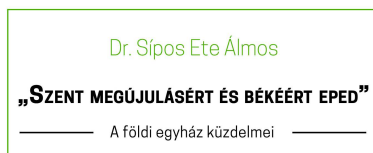

Lőrincz István
TESTVÉRKÉNT AZ ŰRBAN
A Filemoni levél magyarázata

Lőrincz István:
Testvéreként az Űrban
Ára: 390,- Ft

HAMAROSAN MEGJELENIK

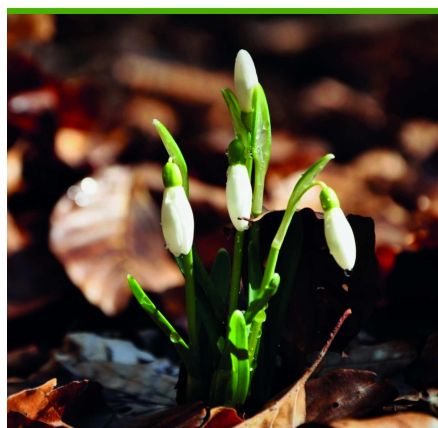
Szeretettel ajánljuk!
21. Keresztyén
Könyvvásár
2015. december 4-5.
pénteken 14-20,
szombaton 9-17 óra között
*
Helyszín:
Lónyay Utcai
Református Gimnázium
1092 Budapest, Kinizsi u. 1-7.
(Lónyay és Kinizsi utca sarok)
*
A rendezvényen kiadványaival
jelen lesz
az Ébredés Alapítvány is

Dr. Sípó Ete Álmos

„SZENT MEGÚJULÁSÉRT ÉS BÉKÉÉRT EPED”

A földi egyház küzdelmei

Dr. Sípó Ete Álmos:
„Szent megújulásért és békéért eped“
Ára: 600,- Ft

Hitünk alapjai

AMIT
A MEGTÉRÉSÉRŐL
ÉS ÚJJÁSZÜLETÉSÉRŐL
ÉRDEMES TUDNI

Dr. Sípó Ete Álmos

Dr. Sípó Ete Álmos:
A megtérésről és újjászületésről
Ára: 350,- Ft

Elérhetőségünk: **ÉBREDÉS ALAPÍTVÁNY**, 2119 Pécel, Kálvin tér 2/b; tel./fax: (28) 452-334
internet: www.bibliaszov.hu; e-mail: imargit@bibliaszov.hu

Fiatal szolgálók Gyulán, a vár előtt,
a képzési program szünetében

Őszi hitméllyítő
konferencia
résztevői
Mátraházán

A **Biblia és Gyülekezet** című folyóiratra a **11742331-20003610** számlaszámon vagy postai utalványon lehet előfizetni
Előfizetési díj 2015-ben: *belföldre:* 2.500,- Ft/év; (10 pld. felett 2.200,- Ft/pld.); *külföldre:* – *európai országokba* 4.800,- Ft/év;
 – *egyéb országokba* 5.900,- Ft/év. Az előfizetés nélküli árus példány ára 350,- Ft. A folyóirat megjelenik negyedévenként.

A Biblia és Gyülekezet szerkesztősége és kiadóhivatala a Biblia Szövetség Egyesület címén
 Kiadja a Biblia Szövetség Egyesület megbízásából az Ébredés Alapítvány, felelős kiadó: *Szabó László*

Biblia Szövetség Egyesület címe: H-2119 Pécel, Kálvin tér 2/B Telefon/fax: 06 (28) 452-334 Internet: www.bibliaszov.hu E-mail: bsz@bibliaszov.hu
 felelős szerkesztő: dr. Sípós Ete Álmos szerkesztő: *dr. Mikolicz Gyula*; tördelés: *Horváth Mária*;

címlapfotó: *Péceli őszi hitméllyítő ifjúsági nap, ebédszünet*; fotó: *dr. Komlói Péter Attila, dr. M. Gy., Szász Lídia Dóra*

Kéziratokat nem őrünk meg, és nem küldünk vissza!

Nyomtatás: M és M Goldprint Kft. 1107 Bp., Máza u. 3. – HU-ISSN 0866-2932 (nyomtatott) – ISSN 2064-0269 (online)